

**Analýza použití
odposlechu a záznamu telekomunikačního
provozu a použití sledování osob a věcí podle
trestního řádu
Generální inspekci bezpečnostních sborů
za rok 2012**

Praha 2013

Obsah

1 Úvod	3
2 Vymezení problematiky	5
2.1 Právní prostředí platné v roce 2012	5
2.2 Správa a ochrana informací a osobních údajů	6
2.3 Metodika sběru dat.....	8
3 Odposlech a záznam telekomunikačního provozu	9
3.1 Využívání úkonů odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu	9
3.2 Počty odposlouchávaných linek a osob, odposlechy se souhlasem uživatelé a s příkazem soudce.....	10
3.3 Využívání úkonů odposlechu na jednotlivé typy trestné činnosti.....	11
3.4 Vyhodnocení efektivity úkonů odposlechu v rámci trestního řízení	16
3.5 Trendy ve využívání úkonů odposlechu v rámci trestního řízení.....	19
4 Sledování osob a věcí	22
4.1 Využívání úkonů sledování osob a věcí	22
4.2 Počty sledování osob a věcí, sledování osob a věcí se souhlasem osoby, s povolením státního zástupce a s povolením soudce.....	22
4.3 Využívání úkonů sledování na jednotlivé typy trestné činnosti	25
4.4 Vyhodnocení efektivity úkonů sledování v rámci trestního řízení.....	29
4.5 Trendy ve využívání úkonů sledování v rámci trestního řízení	33
5 Závěr	36

1 Úvod

V souladu s ustanovením § 57 odst. 4 zákona č. 341/2011 Sb., o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů (dále jen „zákon o GIBS“), je Generální inspekci bezpečnostních sborů (dále jen „inspekce“) zpracována tato **Analýza použití odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a použití sledování osob a věcí podle trestního řádu Generální inspekci bezpečnostních sborů za rok 2012** (dále jen „Analýza“) k předložení Vládě České republiky (dále jen „vláda“), Výboru pro bezpečnost Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky (dále jen „PSP“) a Stálé komisi pro kontrolu činnosti inspekce PSP (dále jen „stálá komise“).

Cílem Analýzy je především vyhodnotit použití úkonů ukončených v roce 2012, tzn. v prvním roce působení inspekce, a výše uvedeným orgánům poskytnout informace nezbytné pro kontrolu činnosti inspekce.

Předkládaný materiál ve svých úvodních kapitolách vymezuje základní mantinely deklarující vědomí důsledného posuzování účelnosti použití odposlechu, záznamu telekomunikačního provozu a použití sledování osob a věcí podle trestního řádu v jednotlivých případech. Reflektuje tak potřeby ochrany významných společenských zájmů. Zdůrazňuje zároveň respekt k povinnostem dodržování základních lidských práv a svobod. Nedílnou součástí analýzy je rovněž obraz právního prostředí, které upravuje činnost orgánů inspekce v této oblasti. Následuje popis dodržování procedur správy a ochrany informací a osobních údajů. Důležitým prvkem je rovněž výčet procedurálních opatření a kontrolních mechanismů uplatňovaných v rámci vnitřních i vnějších procesních postupů a subjektů kontroly. Významným bodem této úvodní části je popis rizikových oblastí identifikovaných v souvislosti s potřebou zajištění ochrany informací a osobních údajů.

Kapitola Metodika sběru dat je výchozí informací nezbytnou pro orientaci a posouzení statistických ukazatelů a sledovaných oblastí zpracovaných v Analýze předkládané kontrolním orgánům.

V Analýze je zahrnuto v první řadě statistické vyhodnocení použití úkonů, které obsahuje souhrn kvantitativních ukazatelů vázaných zejména na počty úkonů a dotčených osob v daném období. Popisuje procesní postupy vyžadujícího orgánu, který vedl trestní řízení s použitím úkonů ve smyslu § 88 trestního řádu a § 158d trestního řádu. Kvalitativní ukazatele, jako jsou vazby nasazených úkonů na typy páchání trestné činnosti, zaměření na cílovou skupinu pachatelů a vlastní efektivitu úkonů v trestním řízení vedeným orgány inspekce v roce 2012, jsou klíčovým parametrem dokladujícím účelné využití těchto institutů trestního řádu v daném legislativním rámci.

Nezbytnou součástí základních parametrů Analýzy je komparace trendů použití těchto prostředků orgány někdejší Inspekce ministra vnitra, Inspekce Policie České republiky s bilancí ročního působení inspekce jako nově zřízeného a nezávislého bezpečnostního sboru.

Tato Analýza si neklade za cíl detailně popisovat principy a způsoby realizace těchto úkonů, způsoby vyhodnocování úkonů nebo citovat ustanovení právních předpisů, upravující oblast použití úkonů. V tomto směru lze analogicky odkázat na příslušné kapitoly Analýzy odposlechů a záznamů telekomunikačního provozu a sledování osob a věcí dle trestního řádu a rušení provozu elektronických komunikací Policií ČR za rok 2012 zpracované Policií České republiky v souladu s ustanovením § 98 odst. 3 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o PČR“).

Kromě této Analýzy zpracovala inspekce pro stálou komisi v souladu s ustanovením § 57 odst. 3 zákona o GIBS dne 25. září 2012 pod č. j. V11/2012-GI-01-A **Informaci pro stálou komisi o použití úkonů inspekcí v 1. pololetí roku 2012** a dne 25. dubna 2013 pod č. j. V5/2013-GI-01-A **Výroční zprávu o použití úkonů inspekcí za rok 2012**, která sloužila jako výchozí podklad pro zpracování Analýzy.

2 Vymezení problematiky

Odposlech a záznam telekomunikačního provozu dle § 88 trestního řádu a sledování osob a věcí dle § 158d trestního řádu (dále jen „úkony“) jsou důležitým nástrojem inspekce pro odhalování, prověřování a vyšetřování nejzávažnějších forem páchaní trestné činnosti, jako například korupce, organizovaného zločinu, drogové, násilné nebo mravnostní trestné činnosti. Použití úkonů však na druhé straně představuje značně invazivní zásah do lidských práv a svobod, proto změna v přístupu k trestněprávní ochraně významných společenských zájmů obsažená v trestním zákoníku a nadřazení základních lidských práv a svobod nad ostatní zájmy chráněné tímto zákonem se dostává do středu pozornosti a v důsledku toho i do popředí trestněprávní ochrany. Ústavou České republiky a Listinou základních práv a svobod je zaručena ochrana člověka, jeho život, zdraví, tělesná integrita, osobní svoboda, nedotknutelnost, důstojnost, vážnost, čest, ochrana jeho soukromí, obydlí, majetku a jiných jeho základních lidských práv, svobod a zájmů. Vedení inspekce vychází z faktu, že použití těchto prostředků je zásahem do ústavních práv a svobod občanů, a z tohoto důvodu lze použít tyto prostředky pouze výjimečně, a to v případech, kdy nelze sledovaného účelu dosáhnout jinak nebo bylo-li by jeho dosažení podstatně ztíženo.

2.1 Právní prostředí platné v roce 2012

Mezi obecně závazné právní předpisy týkající se provádění úkonů patří zejména:

- zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 341/2011 Sb., o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů,
- zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o OUI“),
- zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Kromě obecně závazných právních předpisů se inspekce v oblasti použití a vyhodnocování úkonů řídila v roce 2012 příslušnými interními akty řízení:

- nařízením prozatímního ředitele inspekce č. 10/2012, o plnění úkolů v trestním řízení,

- pokynem prozatímního ředitele inspekce č. 24/2012, kterým se stanoví postup při výkonu operativně pátrací činnosti,
- nařízením prozatímního ředitele inspekce č. 26/2012, o provádění ochrany utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti u inspekce,
- pokynem prozatímního ředitele inspekce č. 30/2012, kterým se stanoví postup při vyžadování sledování osob a věcí pro účely trestního řízení,
- pokynem prozatímního ředitele inspekce č. 42/2012, kterým se stanoví režim zpracování osobních údajů v rámci trestního řízení v působnosti inspekce,
- nařízením prozatímního ředitele inspekce č. 45/2012, o provozování informačního systému TERMINAL.

2.2 Správa a ochrana informací a osobních údajů

Úkony využívají při prověřování trestné činnosti v působnosti inspekce organizační články inspekce, které plní funkci policejního orgánu podle § 12 odst. 2 trestního řádu.

Tyto oprávněné subjekty inspekce uplatňují výše uvedeným legislativním rámcem striktně vymezené postupy a zpracovávají informace v souladu s právními předpisy, interními akty řízení upravujícími ochranu osobních údajů a právními předpisy a interními akty řízení upravujícími ochranu utajovaných informací.

Vzhledem k faktu, že úkony podle § 88 trestního řádu a z valné části rovněž úkony podle § 158d trestního řádu byly v roce 2012 pro inspekci zajišťovány personálně a technicky vždy specializovaným útvarům Policie České republiky lze z hlediska technicko-organizačních opatření zajištění ochrany informací a osobních údajů odkázat na detailní rozbor těchto procedur a zákonných mantinelů, který je součástí analýzy použití úkonů policií v souladu s ustanovením § 98 odst. 3 zákona o PČR.

Inspekce rovněž analogicky postupuje v základních dimenzích uplatňovaných mechanismů kontroly využívání úkonů odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu dle § 88 trestního řádu a sledování osob a věcí dle § 158d trestního řádu.

Jednotlivé kroky procedury zpracování a schvalování žádostí o povolení předmětných úkonů před jejich předložením státnímu zástupci podléhají striktně principu subordinace, tj. v rámci interních mechanismů kontroly jde o schvalovací proces a interakci služebních funkcionářů s příslušníky jimi řízených úseků, kteří jako oprávněný policejní orgán zpracovávají a nakládají s veškerými písemnostmi a záznamy v souladu s platnými zákony a interními akty řízení.

Každý příslušník inspekce musí disponovat bezpečnostní prověrkou ve stupni „VYHRAZENÉ“ nebo vyšším, resp. platným osvědčením fyzické osoby ve smyslu zákona o OUI. I toto je důležitým prvkem ochrany informací a osobních údajů.

Vnitřním opatřením a kontrolním prvkem v rámci použití těchto institutů je zpracování údajů k úkonům v informačním systému certifikovaném pro zpracování utajovaných informací a všech souvisejících písemností v systému spisové služby, a to v intencích uvedeného legislativního rámce.

Klíčová role „vnějšího“ subjektu kontroly používání úkonů v trestním řízení přísluší především dozorovému státnímu zástupci a případně soudci, kteří o povolení úkonů rozhodují.

V neposlední řadě je třeba zmínit stálou komisi, která je k tomuto účelu zřízena a ve smyslu ustanovení § 57 odst. 1 zákona o GIBS, tomuto orgánu přísluší mimo jiné kontrola použití odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a sledování osob a věcí podle trestního řádu.

V souladu s touto legislativní úpravou předkládá ředitel inspekce stálé komisi nejméně dvakrát ročně zprávu o použití prostředků podle odst. 1 a dále na její žádost informace o použití těchto prostředků.

Kvalitativní vyhodnocení použití těchto prostředků je součástí dokumentu této analýzy použití úkonů, kterou ve smyslu ustanovení § 57 odst. 4 zákona o GIBS předkládá ředitel vládě, výboru Poslanecké sněmovny příslušnému ve věcech bezpečnosti a stálé komisi jednou ročně.

K výše uvedeným opatřením zajišťujícím ochranu informací a osobních údajů zpracovávaných při použití těchto institutů dle trestního řádu je třeba připojit postup důsledného přezkumu nutnosti, efektivity a účelnosti použití úkonů ze strany inspekce. Za účelem omezení žádostí o použití úkonů, které se nejeví jako nezbytně nutné, je ze strany vedení inspekce zintenzivněna kontrola předkládaných žádostí o povolení či nařízení úkonů. Byla přijata taková opatření, aby příslušné žádosti byly vždy řádně odůvodněny a dokladovány předkladateli nejen podle kritérií formální zákonnosti, ale zejména z hlediska přednostního uplatňování principu subsidiarity. Jedná se tedy o použití méně invazivních prostředků (zejména základních kriminalisticko-technických prostředků, kriminalisticko-taktických postupů a běžných metod kriminalistické práce), které rovněž mohou vést k odhalení trestného činu a zjištění jeho pachatele.

Rizikovým se v oblasti ochrany informací souvisejících s použitím úkonů stává přepis zvukových záznamů do písemné podoby pro potřeby trestního řízení. Existuje reálná možnost úniku informací u osob, které mají ve smyslu § 65 odst. 1 trestního řádu právo nahlížet do trestních spisů.

Inspekce rovněž zaznamenala snahu osob, které nemají oprávnění ve smyslu tohoto ustanovení získat informace a údaje o těchto prostředcích s využitím zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Vzhledem k takto širokému okruhu osob, které mohou disponovat byť dílčími informacemi k úkonům je do značné míry velmi složité určit, kde došlo k úniku informace, případně postihnout osobu, která je jeho původcem.

Je zřejmé, že s odkazem na uplatňování práv účastníků trestního řízení ale i práv „třetích osob“ odkazujících se na svobodný přístup k informacím, je nemožné zajistit absolutní ochranu informací a osobních údajů obsažených ve spisovém materiálu.

Vedení inspekce stále hledá cesty k zefektivnění kontroly důvodnosti předkládání žádostí o použití úkonů, jakož i trvání úkonů. Koná tak i v součinnosti s příslušnými dozorovými státními zástupci. Efektivita kontroly je však závislá nejen na interních opatřeních v inspekci, ale i na státních zástupcích a soudcích v oblasti využívání jejich zákonných oprávnění při povolování těchto úkonů, posuzování jejich zákonnosti, přezkoumávání důvodů pro jejich trvání a rozhodování o jejich prodloužení.

2.3 Metodika sběru dat

Při zpracování Analýzy se vychází z přehledu úkonů poskytnutého specializovanými pracovišti bezpečnostních sborů, která na základě ustanovení § 9 odst. 2 písm. a) zákona o GIBS pro inspekci technicky a personálně realizaci úkonů zabezpečovala a prováděla. Dalším zdrojem informací jsou přehledy úkonů prováděných specializovaným pracovištěm inspekce, informace z Analýz odposlechnů a záznamů telekomunikačního provozu a sledování osob a věcí dle trestního řádu a rušení provozu elektronických komunikací PČR za roky 2007 – 2012, informace ze systému kriminální statistiky a elektronické spisové služby inspekce a v neposlední řadě i jednorázově získané informace od příslušníků inspekce, kteří úkony vyhodnocovali.

3 Odposlech a záznam telekomunikačního provozu

3.1 Využívání úkonů odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu

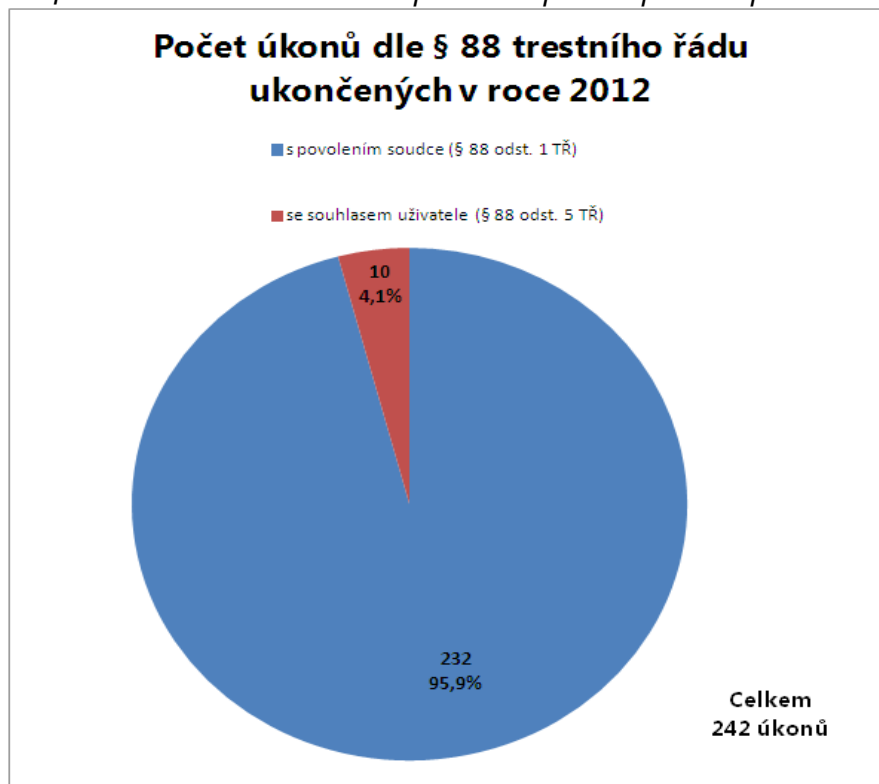
V roce 2012 bylo inspekcí ukončeno 242 úkonů odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu podle § 88 trestního řádu (dále jen „úkon odposlechu“). Tyto úkony odposlechu byly nasazeny celkem v 61 trestních spisech, což představuje téměř 4 úkony odposlechu na 1 trestní spis.

Všechny úkony odposlechu byly v souladu s ustanoveními § 88 odst. 1 věty druhé trestního řádu a § 9 odst. 2 písm. a) zákona o GIBS pro inspekci technicky a personálně zabezpečeny a provedeny PČR.

Tabulka č. 1: Přehled úkonů odposlechu v roce 2012

Úkony odposlechu ukončené v roce 2012	Počet úkonů	podíl v %	Počet trestních spisů s úkony	Průměr úkonů na trestní spis
realizované dle § 88 odst. 1 TŘ	232	95,9 %	55	4,22
realizované dle § 88 odst. 5 TŘ	10	4,1 %	9	1,11
Celkem	242	100,0 %	61	3,97

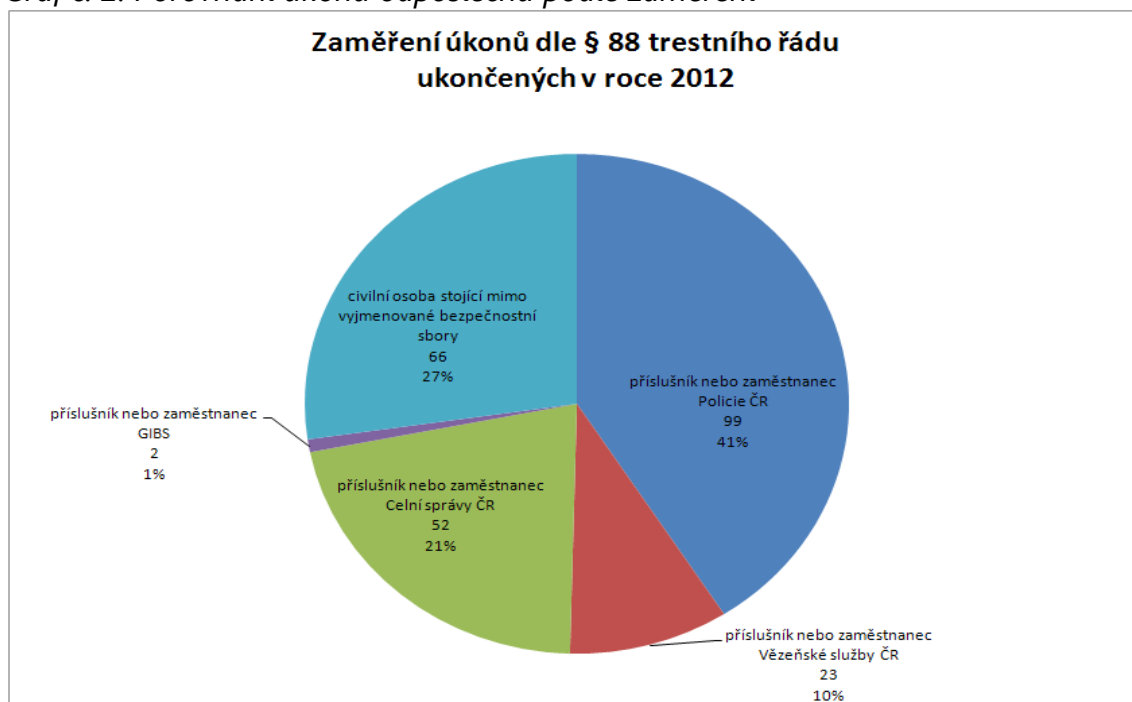
Graf č. 1: Porovnání úkonů odposlechu podle způsobu povolení

Tabulka č. 2: Přehled úkonů odposlechu podle zaměření

Zaměření úkonů odposlechu	§ 88/1 TŘ	§ 88/5 TŘ	Celkový součet
příslušník nebo zaměstnanec Policie ČR	95	4	99
příslušník nebo zaměstnanec Vězeňské služby ČR	23		23
příslušník nebo zaměstnanec Celní správy ČR	52		52
příslušník nebo zaměstnanec inspekce	2		2
civilní osoba stojící mimo vyjmenované bezpečnostní sbory	60	6	66
Celkový součet	232	10	242

Graf č. 2: Porovnání úkonů odposlechu podle zaměření

3.2 Počty odposlouchávaných linek a osob, odposlechy se souhlasem uživatele a s příkazem soudce

Tabulka č. 3: Přehled úkonů odposlechu podle osob a trestních spisů

Počet úkonů odposlechu ukončených v roce 2012 celkem	z toho		Počet odposlouchávaných osob	Průměrný počet úkonů odposlechu na 1 odposlouchávanou osobu	Počet trestních spisů, kde byly realizovány úkony odposlechu	Průměrný počet úkonů odposlechu na 1 trestní spis
	s příkazem soudce (§ 88 odst. 1 TŘ)	se souhlasem uživatele (§ 88 odst. 5 TŘ)				
242	232 (tj. 95,9 %)	10 (tj. 4,1 %)	147	1,65	61	3,97

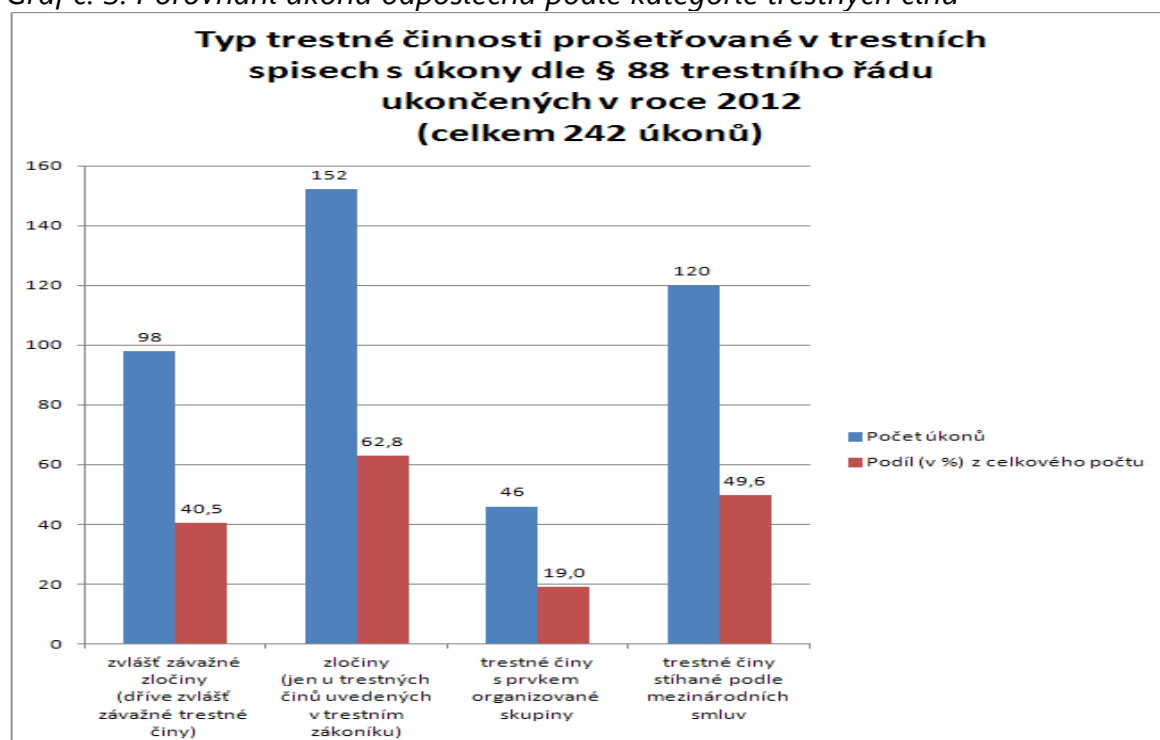
Z jednotlivých ustanovení § 88 trestního řádu je zřejmé, že inspekce používá úkony odposlechu výrazně častěji dle § 88 odst. 1 trestního řádu, tedy na základě příkazu soudce (celkem 232 úkonů odposlechu, tj. 95,9 % ze všech úkonů odposlechu). K nasazení úkonů odposlechu se souhlasem uživatele odposlouchávané stanice dle § 88 odst. 5 trestního řádu došlo u 10 úkonů odposlechu (tj. 4,1 % ze všech úkonů odposlechu).

3.3 Využívání úkonů odposlechu na jednotlivé typy trestné činnosti

Tabulka č. 4: Přehled úkonů odposlechu podle kategorie trestných činů

Typ trestné činnosti prošetřované v trestních spisech s využitými úkony odposlechu dle § 88 TŘ*	Počet úkonů odposlechu dle § 88 odst. 1 TŘ	podíl v % z 232 úkonů	Počet úkonů odposlechu dle § 88 odst. 5 TŘ	podíl v % z 10 úkonů	Celkový součet úkonů odposlechu dle § 88 TŘ	podíl v % z celkových 242 úkonů
zvláště závažné zločiny (trestné činy)	96	41,4	2	20,0	98	40,5
zločiny	146	62,9	6	60,0	152	62,8
trestné činy s prvkem organizované skupiny	43	18,5	3	30,0	46	19,0
trestné činy stíhané podle mezinárodních smluv	118	50,9	2	20,0	120	49,6

Graf č. 3: Porovnání úkonů odposlechu podle kategorie trestných činů

*Poznámka - jeden úkon může spadat do více uvedených kategorií, proto jednotlivé počty úkonů v konkrétních kategoriích vyjadřují jen podmnožinu úkonů, které nelze sčítat (tzn., že jeden úkon může být fakticky zahrnut např. jak v kategorii zločinu, tak např. v kategorii trestných činů stíhaných podle mezinárodních smluv).

Zvlášť závažné zločiny (trestné činy) = jedná se o úmyslné trestné činy, na něž trestní zákoník stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně deset let; u trestných činů klasifikovaných ve smyslu zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění zákona č. 175/1990 Sb., se zvlášť závažnými trestnými činy rozumí trestné činy uvedené v § 62 trestního zákona a ty úmyslné trestné činy, na něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let

Zločiny = jedná se o úmyslné trestné činy s horní sazbou více než pět let

Trestné činy s prvkem organizované skupiny = trestné činy buď spáchány nejméně se dvěma osobami, nebo je pachatel spáchal jako člen organizované skupiny (včetně organizované skupiny působící ve více státech)

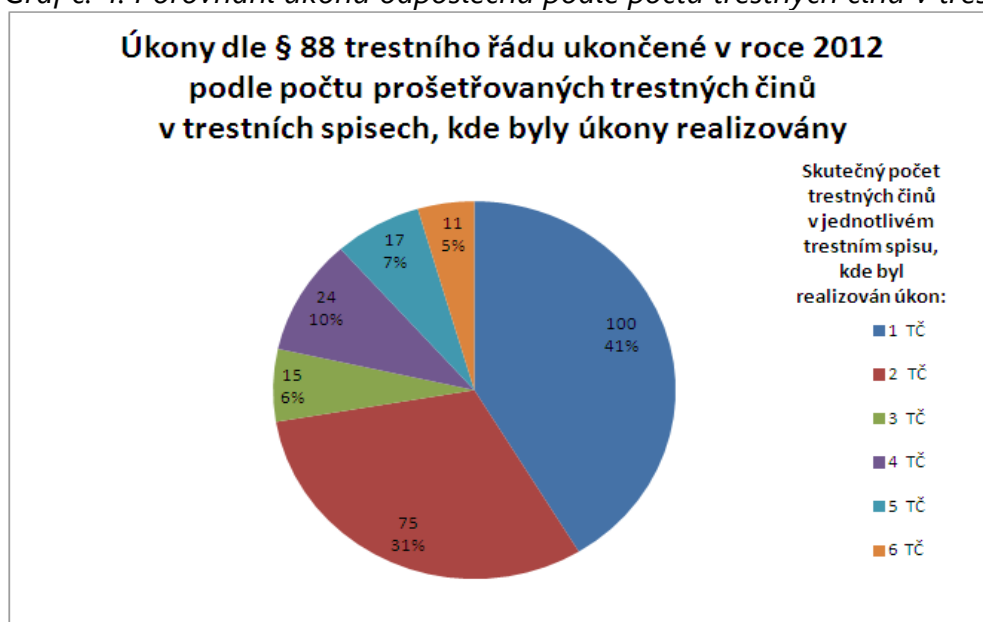
Trestné činy stíhané podle mezinárodních smluv = trestné činy, k jejichž stíhání zavazuje Českou republiku vyhlášená mezinárodní smlouva

Tabulka č. 5: Úkony odposlechu podle počtu trestných činů v trestním spisu

Počet prošetřovaných TČ v trestním spisu s úkony odposlechu dle § 88 TŘ	Počet úkonů odposlechu dle § 88 odst. 1 TŘ	Počet úkonů odposlechu dle § 88 odst. 5 TŘ	Celkový počet úkonů odposlechu dle § 88 TŘ
TS* zahrnující 1 trestný čin	95	5	100
TS zahrnující 2 trestné činy	72	3	75
TS zahrnující 3 trestné činy	15		15
TS zahrnující 4 trestné činy	24		24
TS zahrnující 5 trestných činů	15	2	17
TS zahrnující 6 trestných činů	11		11
Celkový součet	232	10	242

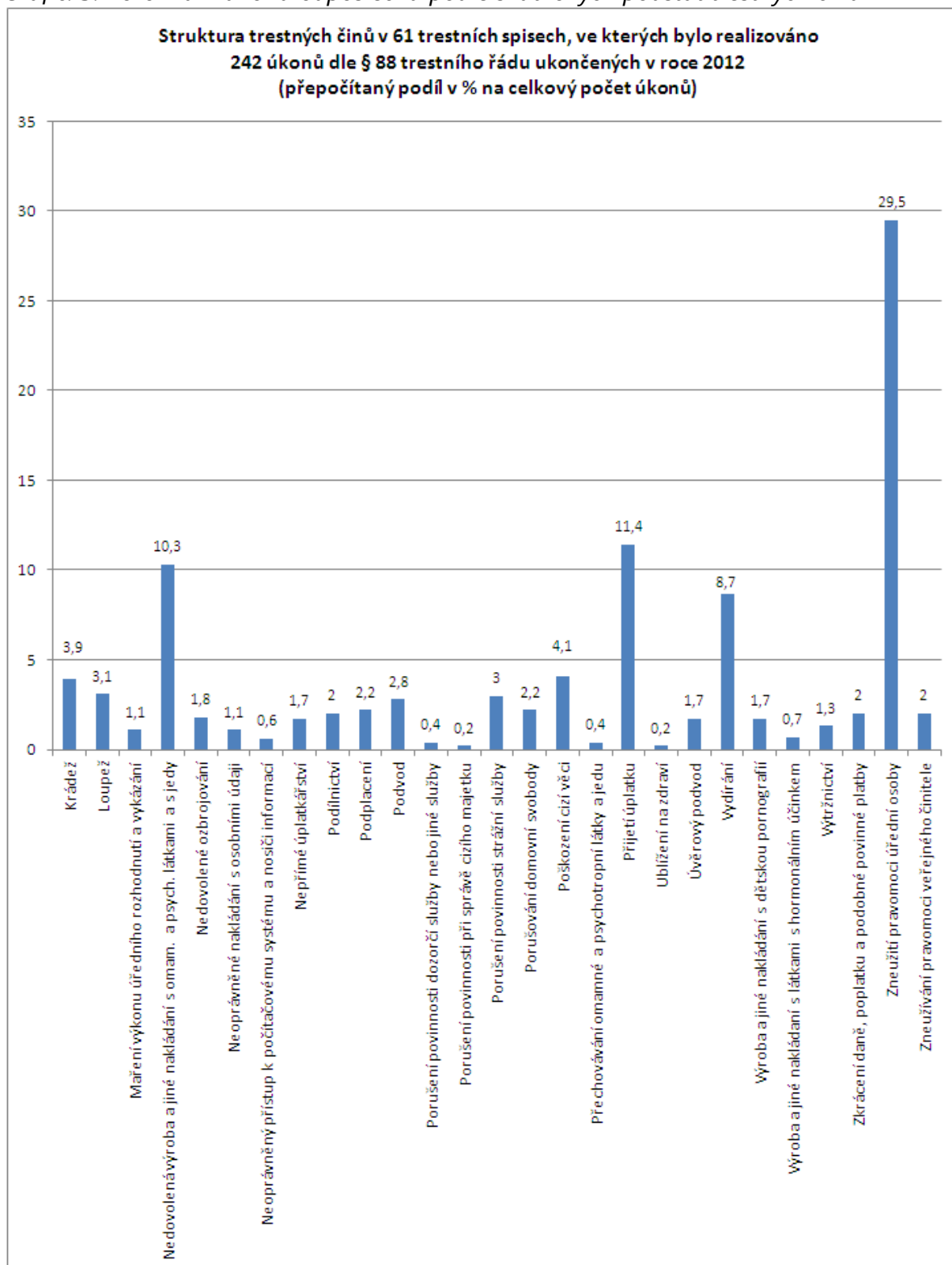
* TS – trestní spis

Graf č. 4: Porovnání úkonů odposlechu podle počtu trestných činů v trestním spisu

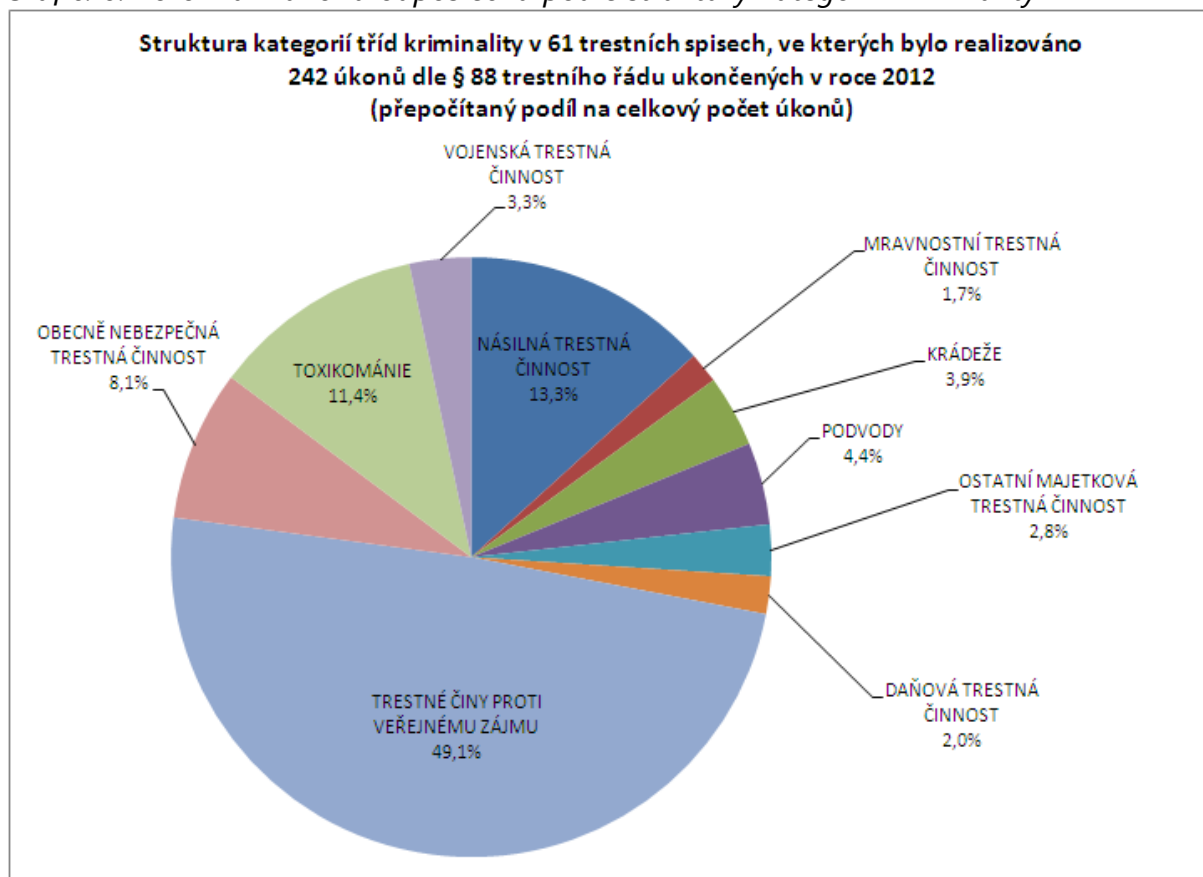
Shora uvedené statistické ukazatele vyjadřují počet jednotlivých prošetřovaných trestných činů v poměru k jednomu úkonu odposlechu. Z přehledu je zřejmé, že nejčetnější je kategorie trestních spisů s úkony odposlechu obsahující jeden trestný čin. U ostatních úkonů se objevuje interval četnosti zahrnující dva až šest trestných činů na úkon obsažený v trestním spisu. V kategorii s jedním trestným činem na úkon bylo provedeno celkem 100 úkonů odposlechu (tj. 41 % z celkového počtu 242 úkonů) U 142 úkonů (tj. 59 % z celkového počtu 242 provedených úkonů) se pohyboval výskyt prošetřovaných trestných činů v intervalu dva až šest trestných činů na jeden úkon. Tento poměr odráží tu skutečnost, že ve značném počtu trestních spisů s úkony odposlechu se jednalo o spektrum zahrnující dva a více trestných činů. Toto vypovídá o rozsahu a kvalifikovanosti prošetřované trestné činnosti s použitím úkonu odposlechu.

Graf č. 5: Porovnání úkonů odposlechu podle skutkových podstat trestných činů

Z grafu č. 5 je patrné, že nejfrekventovanější skutkovou podstatou v rámci 242 úkonů bylo zneužití pravomoci úřední osoby (29,5 %). Následuje trestný čin přijetí úplatku s podílem 11,4 % na celkovém počtu úkonů. Třetí nejčetnější skutkovou podstatou byl trestný čin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy vyjádřený 10,3 % z celkového počtu úkonů. V pořadí četnosti dále následuje skutková podstata trestného činu vydírání tj. 8,7 % z celkového počtu úkonů.

Graf č. 6: Porovnání úkonů odposlechu podle struktury kategorií kriminality

Graf č. 6 vyjadřuje procentuální rozložení trestných činů dle jednotlivých kategorií tříd kriminality. Nejvíce bylo trestných činů proti veřejnému zájmu, což činilo 49,1 % z celkového počtu úkonů. Kategorie násilná trestná činnost tvořila 13,3 % z celkového počtu úkonů. V kategorii toxikománie se jednalo o 11,4 % z celkového počtu úkonů.

Rozložení kriminality bylo dáno specifickým postavením a působností inspekce. Hlavní činností inspekce je plnění úkolů policejního orgánu v trestním řízení vedeném s příslušníky a zaměstnanci určených bezpečnostních sborů.

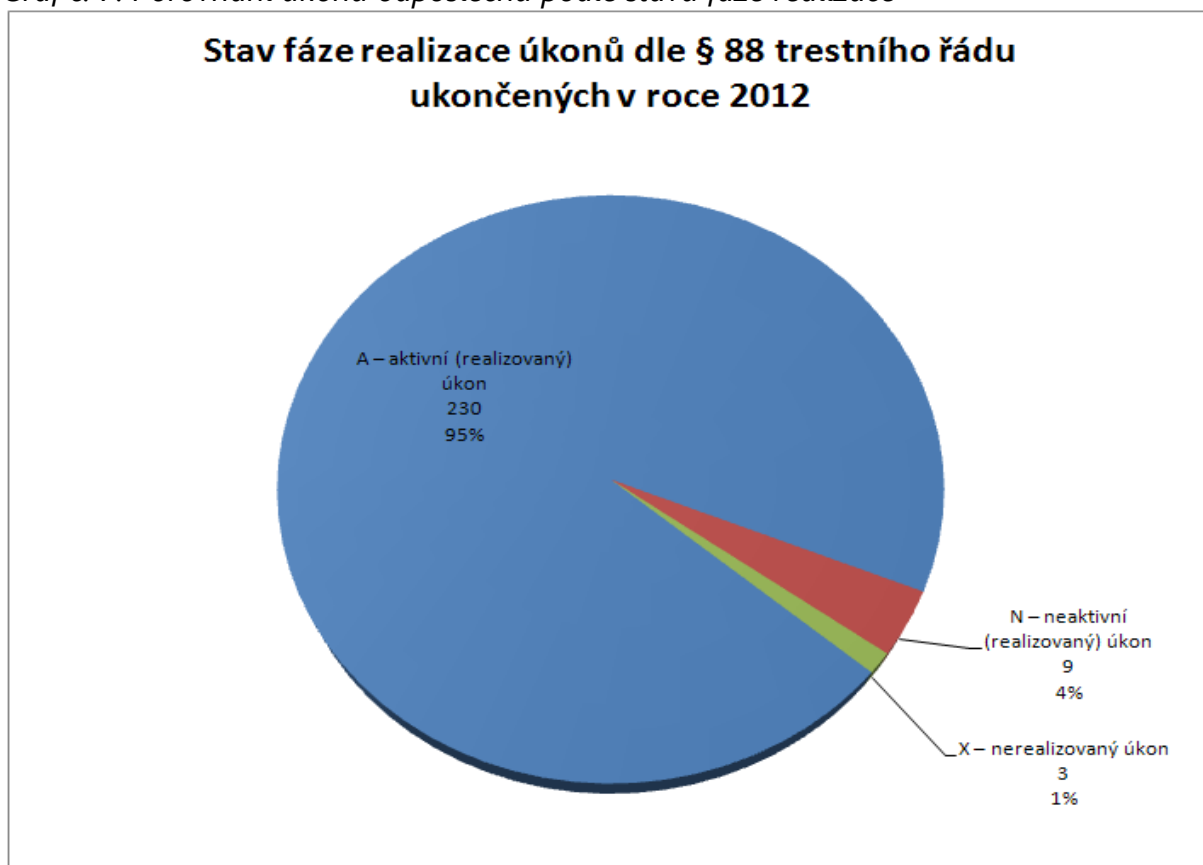
3.4 Vyhodnocení efektivity úkonů odposlechu v rámci trestního řízení

Vyhodnocení efektivity úkonů odposlechu realizovaných dle § 88 trestního řádu závisí na úspěšnosti použití těchto úkonů. Je vyjádřením toho, zda úkon přispěl či nepřispěl ke splnění účelu trestního řízení.

Tabulka č. 6: Přehled úkonů odposlechu podle stavu fáze realizace

Stav fáze realizace úkonů odposlechu	§ 88/1 TR	§ 88/5 TR	Celkový součet
A – aktivní (realizovaný) úkon	221	9	230
N – neaktivní (realizovaný) úkon	8	1	9
X – nerealizovaný úkon	3		3
Celkový součet	232	10	242

Graf č. 7: Porovnání úkonů odposlechu podle stavu fáze realizace

- A = aktivní (realizovaný) úkon – úkon byl aktivován (zahájen, nasazen) ze strany specializovaného pracoviště a byly jím zjištěny (zaznamenány) informace.
- N = neaktivní (realizovaný) úkon – úkon byl realizován (k realizaci úkonu byly nasazeny síly a prostředky specializovaného pracoviště), ale nebyly pořízeny žádné záznamy pro trestní řízení (např. mobilní telefon byl po celou dobu trvání odposlechu neaktivní, zájmová osoba se nezdržovala na území České republiky apod.).

X = nerealizovaný úkon

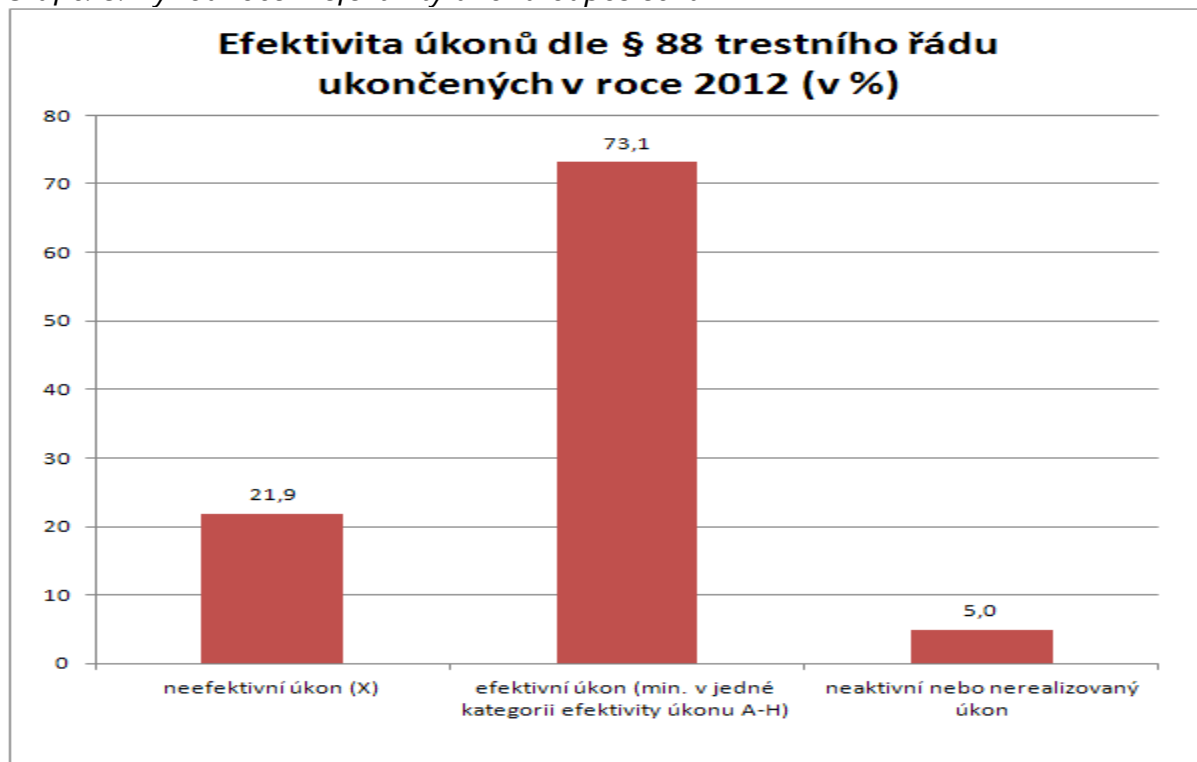
- specializované pracoviště požadavek k realizaci úkonu přijalo, přesto nedošlo k realizaci úkonu (po celou dobu nebyly k realizaci úkonu nasazeny žádné síly a prostředky specializovaného pracoviště).

Pouze u úkonů odposlechu, které byly realizovány a byly aktivní (tj. 230 úkonů odposlechu), se dále vyhodnocuje vlastní efektivita úkonu se zaměřením na zjištění, jaký měl úkon odposlechu přínos pro trestní řízení.

Tabulka č. 7: Přehled efektivity úkonů odposlechu

Efektivita úkonů odposlechu	§ 88/1 TŘ	§ 88/5 TŘ	Celkový součet
X	52	1	53
A	48	4	52
AB	31	1	32
ABCD		1	1
ABD	9	1	10
ABDH	7		7
ABF	1		1
B	61	1	62
BCD	1		1
BD	1		1
BF	2		2
C	5		5
E	3		3
neaktivní nebo nerealizovaný úkon	11	1	12
Celkový součet	232	10	242

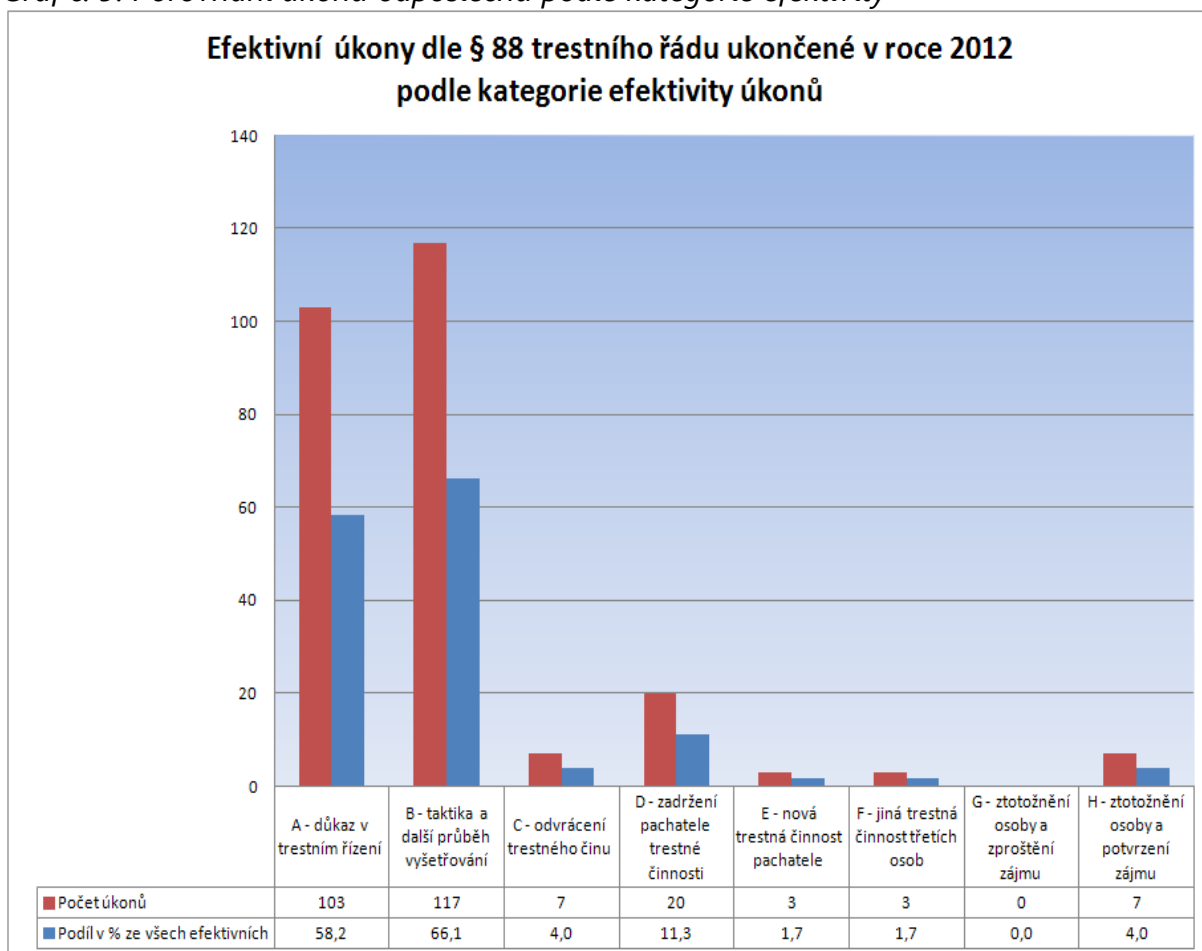
Graf č. 8: Vyhodnocení efektivity úkonů odposlechu

Legenda k vyhodnocení efektivity úkonu (kromě volby X lze ostatní volby A – H vzájemně libovolně kombinovat):

- X = neefektivní úkon – úkonem zjištěné informace nebyly/nejsou/nebudou nijak využity tzn., nebyly zjištěny informace, které by byly nějakým způsobem využitelné,
- A = informace byly/jsou/budou využity jako důkaz v trestním řízení – získané informace sloužily/slouží/mohou sloužit jako důkaz v rámci prováděného trestního řízení,
- B = informace využity pro taktiku a další průběh vyšetřování – získané informace byly/jsou/mohou být důležité pro taktiku a další průběh vyšetřování v rámci prováděného trestního řízení,
- C = informace využity k odvrácení trestného činu – získané informace úspěšně napomohly/napomohou odvrátit spáchání (přípravy, pokusu, dokonání) trestného činu,
- D = informace využity k zadržení pachatele trestné činnosti – získané informace úspěšně vedly/vedou/budou vést k zadržení pachatele trestné činnosti,
- E = nová trestná činnost pachatele – úkonem byly získány informace o jiné trestné činnosti pachatele, která vůbec nebyla předmětem prováděného trestního řízení, bez provedení úkonu by se policejní orgán o této nové trestné činnosti pachateli zřejmě nedozvěděl,
- F = zjištěna jiná trestná činnost třetích osob – úkonem byla zjištěna jiná trestná činnost třetích osob, které vůbec nebyly předmětem prováděného trestního řízení, bez provedení úkonu by se policejní orgán o této trestné činnosti třetích osob zřejmě nedozvěděl,
- G = úkon vedl ke ztotožnění osoby a k zproštění zájmu (nezájem) – realizováním úkonu byla ustanovena osoba, vůči níž byl úkon nasazen a jejíž totožnost nebyla zadavateli při vyžadování úkonu prokazatelně známa (např. anonymní SIM karta), přičemž tím, že byla neznámá osoba ustanovena, došlo ke zproštění zájmu v rámci prováděného trestního řízení,
- H = úkon vedl ke ztotožnění osoby a k potvrzení zájmu (zájem) – realizováním úkonu byla ustanovena osoba, vůči níž byl úkon nasazen a jejíž totožnost nebyla zadavateli při vyžadování úkonu prokazatelně známa (např. anonymní SIM karta), přičemž tím, že byla neznámá osoba ustanovena, došlo k potvrzení zájmu v rámci prováděného trestního řízení.

Graf č. 9: Porovnání úkonů odposlechu podle kategorie efektivity

3.5 Trendy ve využívání úkonů odposlechu v rámci trestního řízení

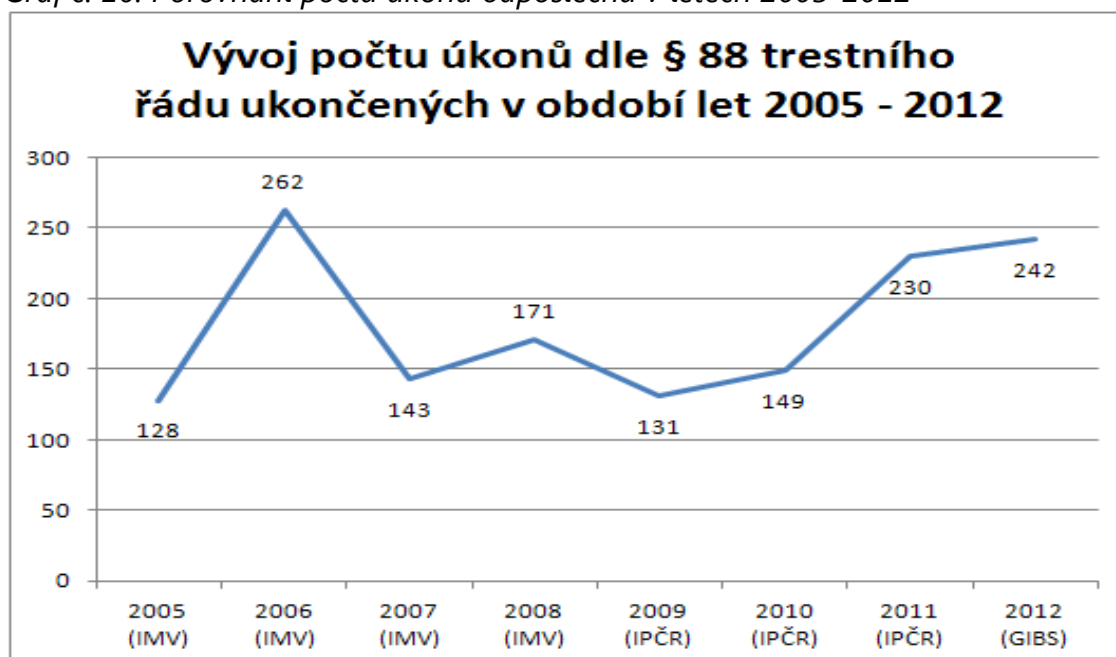
Z hlediska posouzení vývojových trendů ukončených úkonů odposlechu inspekcí, resp. Inspekcí Policie České republiky, dříve Inspekcí ministra vnitra, je třeba konstatovat, že inspekce nedisponuje vlastními relevantními údaji o počtech úkonů odposlechu Inspekce ministra vnitra do roku 2007, kdy Inspekce ministra vnitra a později Inspekce Policie České republiky začala využívat informační systém „MU II“ provozovaný PČR. Za roky 2005 a 2006 byla použita data Útvaru zvláštních činností PČR. Od roku 2012 si údaje zpracovává již sama inspekce na základě podkladů ze specializovaného pracoviště PČR.

Vývoj počtu ukončených úkonů odposlechu v rámci inspekce (resp. Inspekce ministra vnitra a Inspekce Policie České republiky) v letech 2005 – 2012:

Tabulka č. 8: Přehled úkonů odposlechu v letech 2005-2012

Rok	Počet úkonů odposlechu	Trend oproti předchozímu roku		
2005 (působení IMV)	128	nesledováno	nesledováno	nesledováno
2006 (působení IMV)	262	nárůst	+ 134	+ 104,7 %
2007 (působení IMV)	143	pokles	- 119	- 45,4 %
2008 (působení IMV)	171	nárůst	+ 28	+ 19,6 %
2009 (působení IPČR)	131	pokles	- 40	- 23,4 %
2010 (působení IPČR)	149	nárůst	+ 18	+ 13,7 %
2011 (působení IPČR)	230	nárůst	+ 81	+ 54,4 %
2012 (působení GIBS)	242	nárůst	+ 12	+ 5,2 %

Graf č. 10: Porovnání počtu úkonů odposlechu v letech 2005-2012

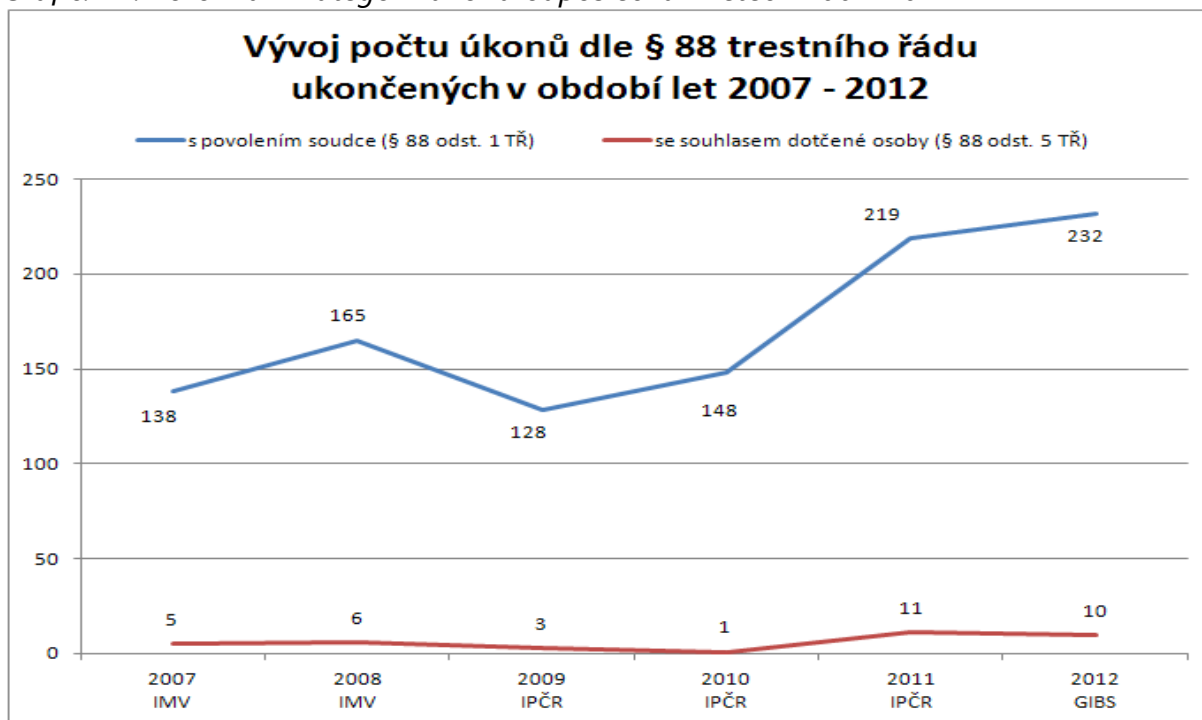

Během sledovaného období je zřejmý prudký nárůst počtu úkonů odposlechu v roce 2006 (o 104,7 %), v následujících letech 2007 až 2010 došlo oproti roku 2006 k výraznému úbytku těchto úkonů. V roce 2011 je možno hovořit o výraznějším zvýšení počtu úkonů odposlechu v porovnání s předchozím rokem (o 81 úkonů, tj. o 54,4 %). V roce 2012 byl zaznamenán oproti roku 2011 jen mírný nárůst počtu úkonů. Vzhledem ke změně rozsahu kompetencí inspekce je toto srovnání pouze informativní, neboť s účinností zákona o GIBS došlo k rozšíření působnosti inspekce i na další bezpečnostní sbory.

Tabulka č. 9: Kategorie úkonů odposlechu v letech 2007-2012

Ukončeno úkonů odposlechu	dle § 88 odst. 1 TŘ	podíl v %	dle § 88 odst. 5 TŘ	podíl v %	Celkový součet
Rok					
2007 (působení IMV)	138	96,5	5	3,5	143
2008 (působení IMV)	165	96,5	6	3,5	171
2009 (působení IPČR)	128	97,7	3	2,3	131
2010 (působení IPČR)	148	99,3	1	0,7	149
2011 (působení IPČR)	219	95,2	11	4,8	230
2012 (působení GIBS)	232	95,9	10	4,1	242

Graf č. 11: Porovnání kategorií úkonů odposlechu v letech 2007-2012

Při porovnání nasazování odposlechů z hlediska prvního a pátého odstavce ustanovení § 88 trestního řádu se podíl odposlechů se souhlasem osoby pohybuje v rozmezí 0,7 % až 4,8 %.

Tak, jak se vyvíjely u inspekce, resp. Inspekce Policie České republiky, dříve Inspekce ministra vnitra, celkové počty odposlechů, pohybovaly se i počty odposlechů

prováděných na podkladě příkazu soudce podle § 88 odst. 1 trestního řádu a počty odposlechů prováděných na základě souhlasu uživatele odposlouchávané stanice podle § 88 odst. 5 trestního řádu. V letech 2007 a 2008 se podíl odposlechů prováděných se souhlasem odposlouchávané osoby pohyboval okolo 3,5 %. Zatímco v letech 2009 a 2010 se toto procento odposlechů výrazněji snížilo, v roce 2011 došlo k výraznějšímu navýšení, a to na 4,8 %, a i v roce 2012 tento trend zůstal zachován (4,1 %).

4 Sledování osob a věcí

4.1 Využívání úkonů sledování osob a věcí

Za rok 2012 bylo inspekcí ukončeno 216 úkonů sledování osob a věcí podle § 158d trestního řádu (dále jen „úkon sledování“). Tyto úkony sledování byly nasazeny celkem v 71 trestních spisech, což představuje více než 3 úkony sledování na jeden trestní spis.

V souladu s ustanovením § 158b trestního řádu bylo 68 úkonů technicky a personálně zabezpečeno a provedeno přímo inspekcí a 148 úkonů bylo na základě ustanovení § 9 odst. 2 písm. a) zákona o GIBS pro inspekci technicky a personálně zabezpečeno a provedeno jinými oprávněnými subjekty.

4.2 Počty sledování osob a věcí, sledování osob a věcí se souhlasem osoby, s povolením státního zástupce a s povolením soudce

Tabulka č. 10: Počty úkonů sledování v roce 2012

Počet úkonů sledování ukončených v roce 2012 celkem	z toho			Počet sledovaných osob	Průměrný počet úkonů sledování na 1 sledovanou osobu	Počet trestních spisů, kde byly realizovány úkony sledování	Průměrný počet úkonů sledování na 1 trestní spis
	s povolením státního zástupce (§ 158d odst. 2 TŘ)	s povolením soudce (§ 158d odst. 3 TŘ)	se souhlasem dotčené osoby (§ 158d odst. 6 TŘ)				
216	196 (tj. 90,7 %)	20 (tj. 9,3 %)	0 (tj. 0,0 %)	124	1,74	71	3,04

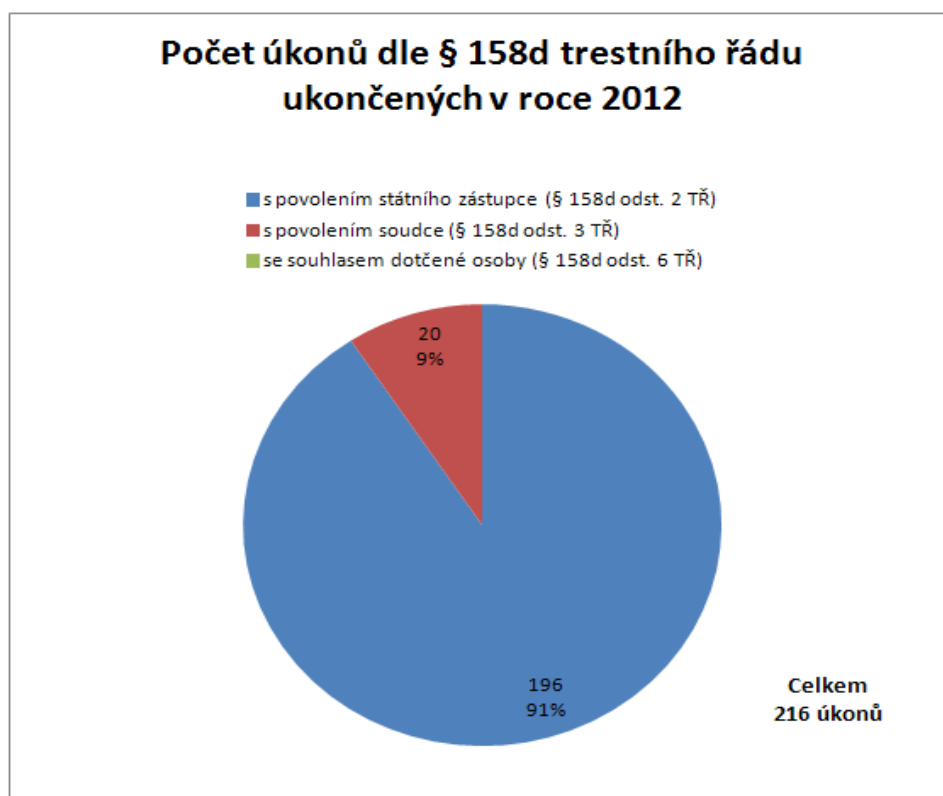
Z jednotlivých ustanovení § 158d trestního řádu je zřejmé, že inspekce používá úkony sledování výrazně častěji dle § 158d odst. 2 trestního řádu, tedy na základě povolení státního zástupce (celkem 196 úkonů sledování, tj. 90,7 % ze všech úkonů sledování), méně častěji dle § 158d odst. 3 trestního řádu, tedy na základě povolení soudce (celkem 20 úkonů sledování, tj. 9,3 % ze všech úkonů odposlechu). V roce 2012 nebyl ukončen žádný úkon sledování se souhlasem osoby dle § 158d odst. 6 trestního řádu.

Tabulka č. 11: Počet úkonů sledování podle způsobu povolení

Úkony sledování ukončené v roce 2012	Počet úkonů	podíl v %	Počet trestních spisů s úkony	Průměr úkonů na trestní spis
realizované dle § 158d odst. 2 TŘ	196	90,7 %	66	2,97
realizované dle § 158d odst. 3 TŘ	20	9,3 %	14	1,43
realizované dle § 158d odst. 6 TŘ*	0	0,0 %	0	0,0
Celkem	216	100,00 %	71	3,04

*Poznámka – jelikož v roce 2012 nebyl ukončen žádný úkon sledování podle § 158d odst. 6 trestního řádu, není tento typ úkonu do dalších přehledů již zahrnut

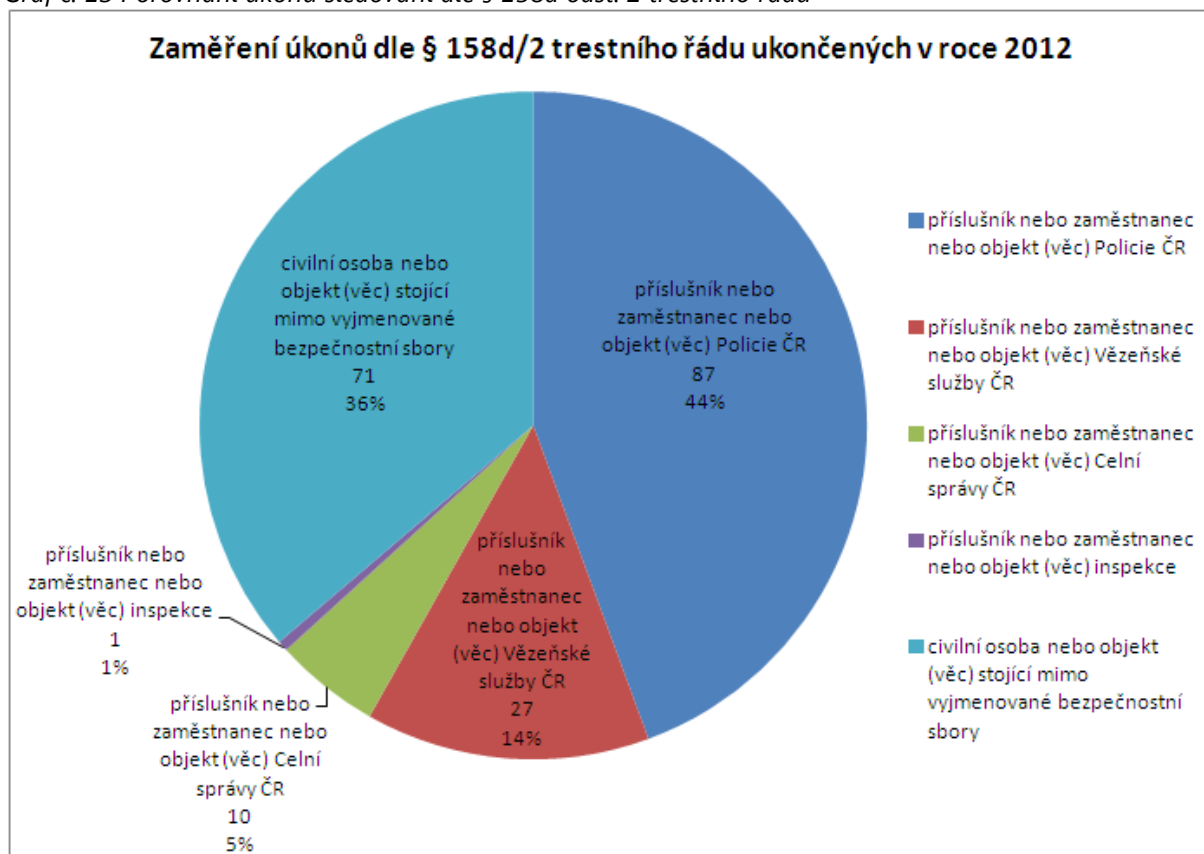
Graf č. 12: Porovnání počtu úkonů sledování podle způsobu povolení

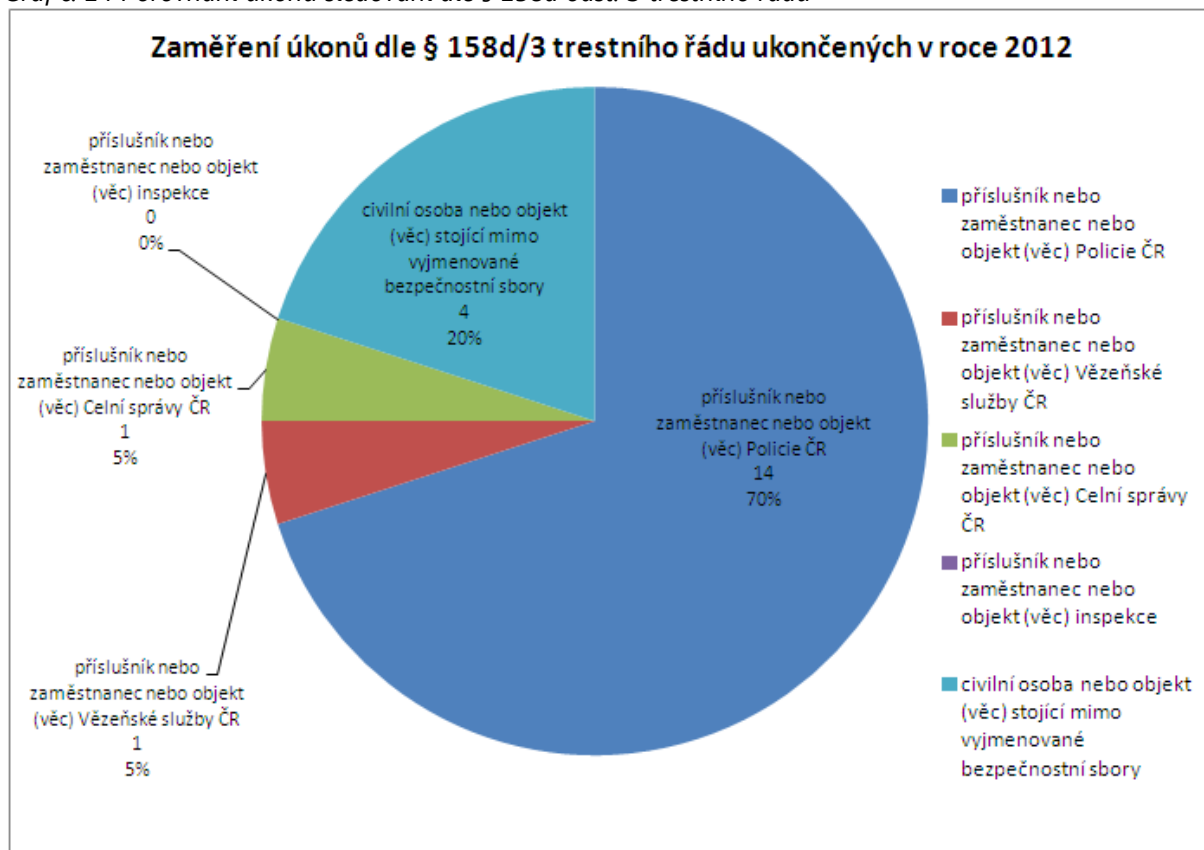
Tabulka č. 12: Počty úkonů sledování podle zaměření

Zaměření úkonů sledování	§ 158d/2 TŘ	§ 158d/3 TŘ	Celkový součet
příslušník nebo zaměstnanec nebo objekt (věc) Policie ČR	87	14	101
příslušník nebo zaměstnanec nebo objekt (věc) Vězeňské služby ČR	27	1	28
příslušník nebo zaměstnanec nebo objekt (věc) Celní správy ČR	10	1	11
příslušník nebo zaměstnanec nebo objekt (věc) inspekce	1	0	1
civilní osoba nebo objekt (věc) stojící mimo vyjmenované bezpečnostní sbory	71	4	75
Celkový součet	196	20	216

Graf č. 13 Porovnání úkonů sledování dle § 158d odst. 2 trestního řádu

Graf č. 14 Porovnání úkonů sledování dle § 158d odst. 3 trestního řádu

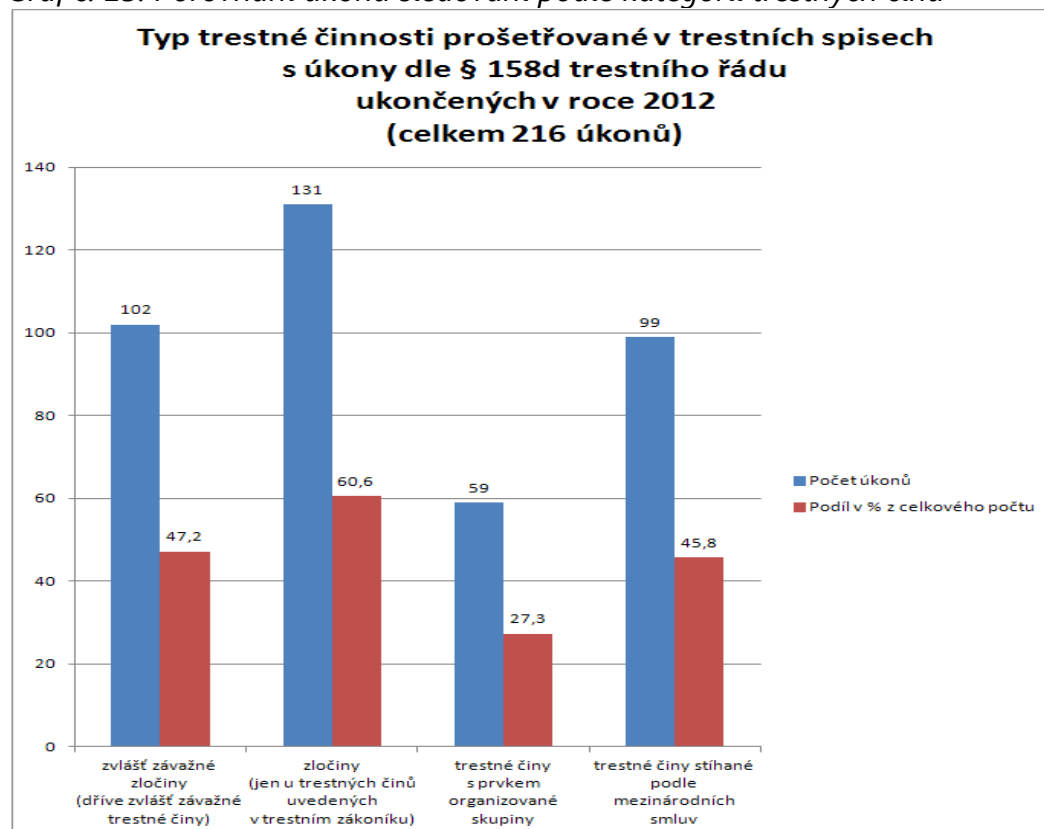

4.3 Využívání úkonů sledování na jednotlivé typy trestné činnosti

Tabulka č. 13: Přehled úkonů sledování podle kategorie trestných činů

Typ trestné činnosti prošetřované v trestních spisech s využitými úkony sledování dle § 158d TR*	Počet úkonů sledování dle § 158d odst. 2 TR	podíl v % ze 196 úkonů	Počet úkonů sledování dle § 158d odst. 3 TR	podíl v % z 20 úkonů	Celkový součet úkonů sledování dle § 158d TR	podíl v % z celkových 216 úkonů
zvlášť závažné zločiny (trestné činy)	98	50,0	4	20,0	102	47,2
zločiny	125	63,8	6	30,0	131	60,6
trestné činy s prvkem organizované skupiny	57	29,1	2	10,0	59	27,3
trestné činy stíhané podle mezinárodních smluv	87	44,4	12	60,0	99	45,8

Graf č. 15: Porovnání úkonů sledování podle kategorií trestných činů

*Poznámka - jeden úkon může spadat do více uvedených kategorií, proto jednotlivé počty úkonů v konkrétních kategoriích vyjadřují jen podмноžinu úkonů, které nelze sčítat (tzn., že jeden úkon může být fakticky zahrnut např. jak v kategorii zločinu, tak např. v kategorii trestných činů stíhaných podle mezinárodních smluv).

Zvlášť závažné zločiny (trestné činy) = jedná se o úmyslné trestné činy, na něž trestní zákoník stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně deset let; u trestných činů klasifikovaných ve smyslu zákona

č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění zákona č. 175/1990 Sb., se zvláště závažnými trestnými činy rozumí trestné činy uvedené v § 62 trestního zákona a ty úmyslné trestné činy, na něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let

Zločiny = jedná se o úmyslné trestné činy s horní sazbou více než pět let

Trestné činy s prvkem organizované skupiny = trestné činy buď spáchány nejméně se dvěma osobami, nebo je pachatel spáchal jako člen organizované skupiny (včetně organizované skupiny působící ve více státech)

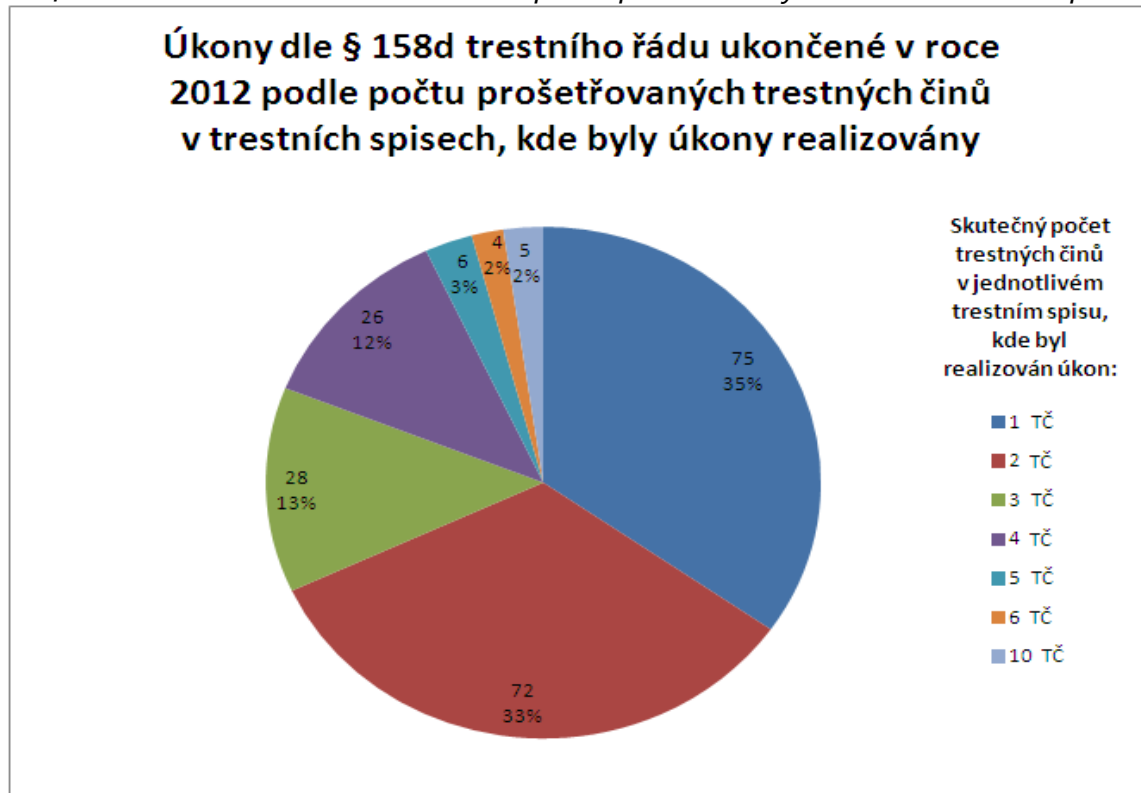
Trestné činy stíhané podle mezinárodních smluv = trestné činy, k jejichž stíhání zavazuje Českou republiku vyhlášená mezinárodní smlouva

Tabulka č. 14: Počet úkonů sledování podle počtu trestných činů v trestních spisech

Počet prošetřovaných TČ v trestním spisu s úkony sledování dle § 88 TŘ	Počet úkonů sledování dle § 158d odst. 2 TŘ	Počet úkonů sledování dle § 158d odst. 3 TŘ	Celkový počet úkonů sledování dle § 158d TŘ
TS* zahrnující 1 trestný čin	67	8	75
TS zahrnující 2 trestné činy	62	10	72
TS zahrnující 3 trestné činy	27	1	28
TS zahrnující 4 trestné činy	25	1	26
TS zahrnující 5 trestných činů	6		6
TS zahrnující 6 trestných činů	4		4
TS zahrnující 10 trestných činů	5		5
Celkový součet	196	20	216

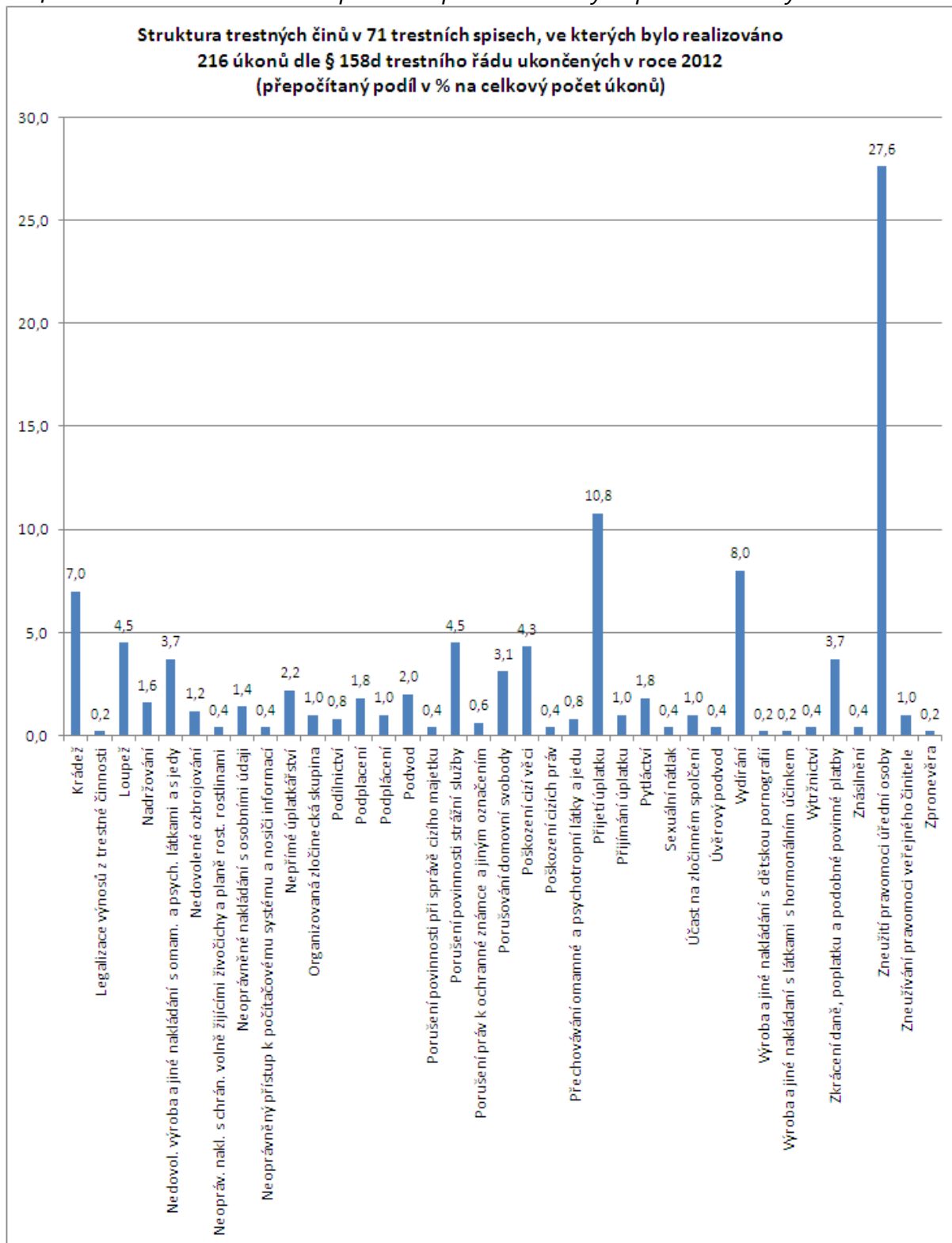
* TS – trestní spis

Graf č. 16: Porovnání úkonů sledování podle počtu trestných činů v trestních spisech

Shora uvedené statistické ukazatele vyjadřují počet jednotlivých prošetřovaných trestných činů v poměru k jednomu úkonu sledování. Z přehledu je zřejmé, že nejčetnější jsou kategorie trestních spisů s úkony sledování obsahující jeden a dva trestné činy. U ostatních úkonů se objevuje interval četnosti zahrnující tři až deset trestných činů na úkon obsažený v trestním spisu. V kategorii s jedním trestným činem na úkon bylo provedeno celkem 75 úkonů sledování (tj. 35 % z celkového počtu 216 úkonů). V kategorii se dvěma trestnými činy na úkon bylo provedeno celkem 72 úkonů sledování (tj. 33 % z celkového počtu 216 úkonů). U 69 úkonů (tj. 32 % z celkového počtu 216 provedených úkonů) se pohyboval výskyt prošetřovaných trestných činů v intervalu tři až deset trestných činů na jeden úkon. Tento poměr odráží tu skutečnost, že ve značném počtu trestních spisů s úkony sledování, se jednalo o spektrum zahrnující dva a více trestných činů. Toto vypovídá o rozsahu a kvalifikovanosti prošetřované trestné činnosti s použitím úkonů sledování.

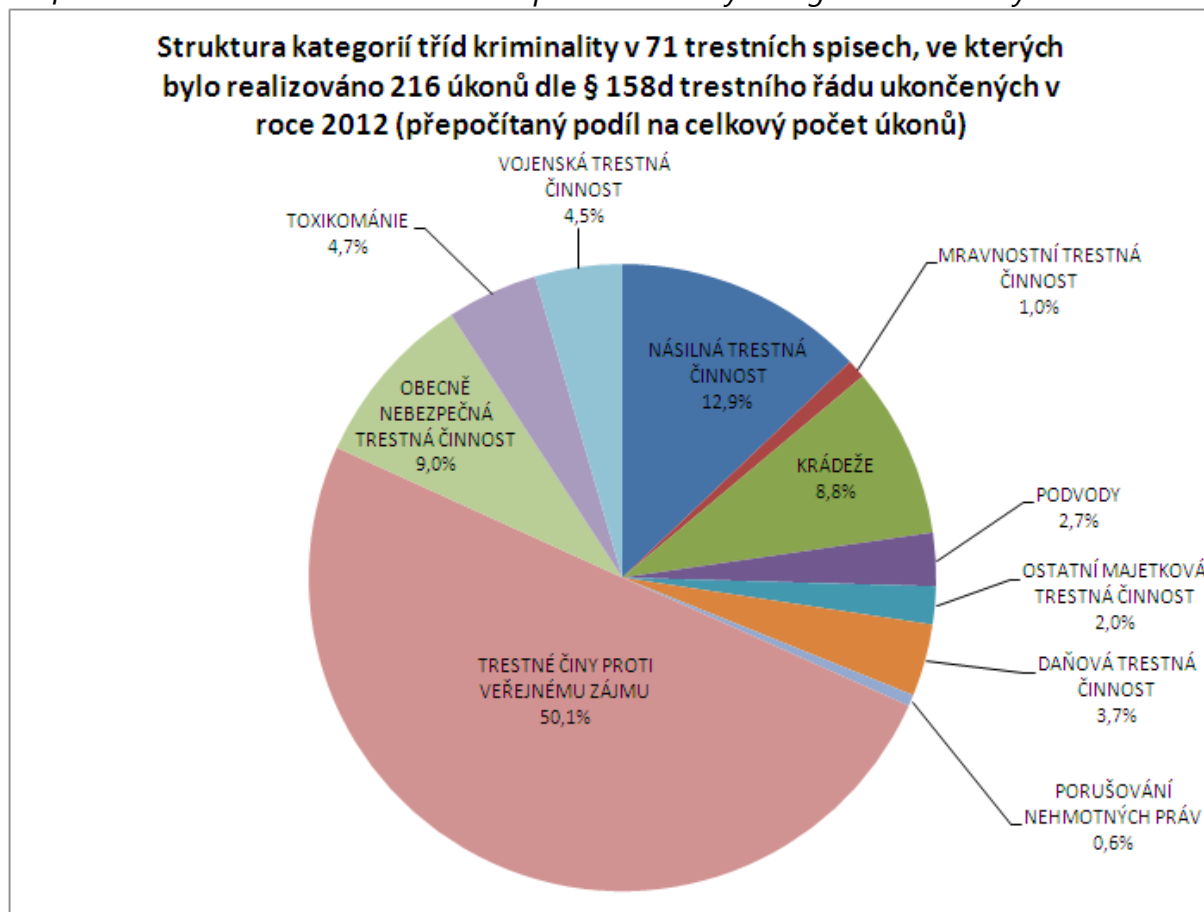
Graf č. 17: Porovnání úkonů odposlechu podle skutkových podstat trestných činů

Z grafu č. 17 je patrné, že nejfrekventovanější skutkovou podstatou v rámci 216 úkonů bylo zneužití pravomoci úřední osoby (27,6 %). Následuje trestný čin přijetí úplatku s podílem 10,8 % na celkovém počtu úkonů. Třetí nejčetnější skutkovou podstatou byl trestný čin vydírání vyjádřený 8,0 % z celkového počtu úkonů. V pořadí četnosti dále

následuje skutková podstata trestného činu krádeže tj. 7,0 % z celkového počtu úkonů.

Graf č. 18: Porovnání úkonů sledování podle struktury kategorií kriminality

Rozložení kriminality bylo dáno specifickým postavením a působností inspekce. Hlavní činností inspekce je plnění úkolů policejního orgánu v trestním řízení vedeném s příslušníky a zaměstnanci určených bezpečnostních sborů.

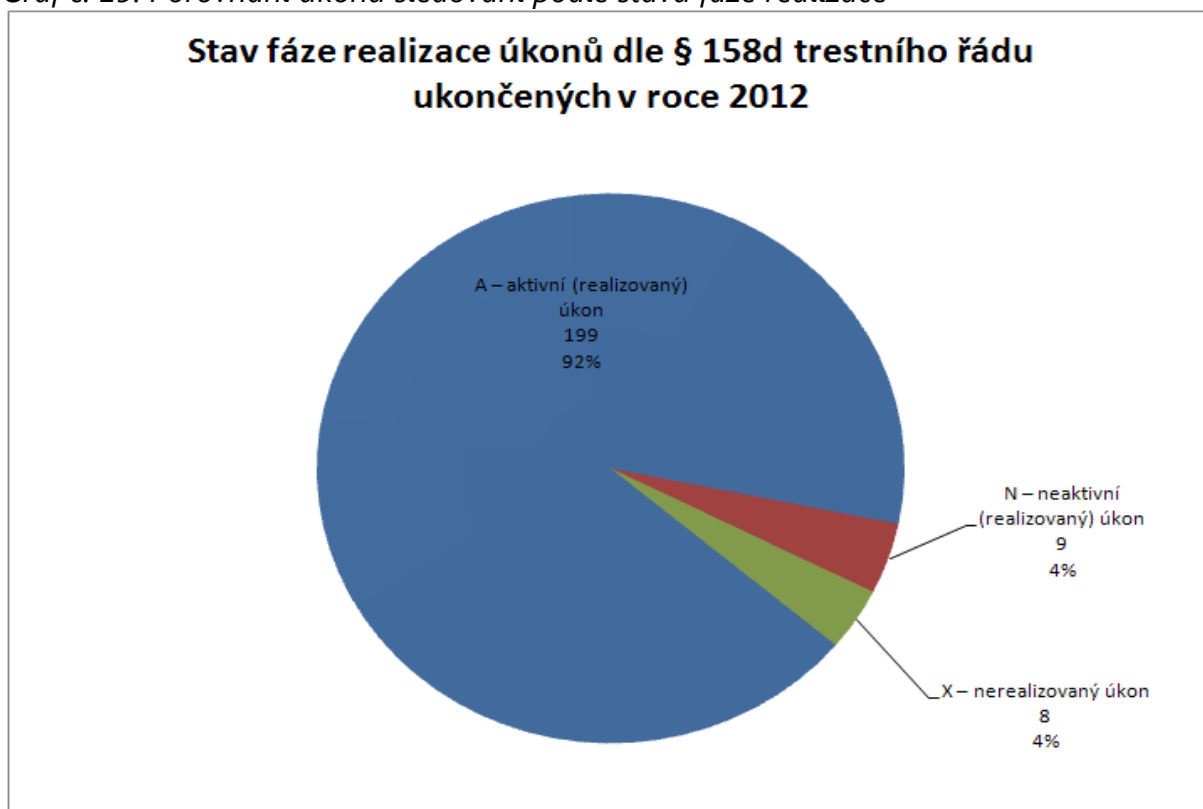
4.4 Vyhodnocení efektivity úkonů sledování v rámci trestního řízení

Vyhodnocení efektivity úkonů odposlechu realizovaných dle § 158d trestního řádu závisí na úspěšnosti použití těchto úkonů. Je vyjádřením toho, zda úkon přispěl či nepřispěl ke splnění účelu trestního řízení.

Tabulka č. 15: Přehled úkonů sledování podle stavu fáze realizace

Stav fáze realizace úkonů sledování	§ 158d/2 TŘ	§ 158d/3 TŘ	Celkový součet
A – aktivní (realizovaný) úkon	180	19	199
N – neaktivní (realizovaný) úkon	9		9
X – nerealizovaný úkon	7	1	8
Celkový součet	196	20	216

Graf č. 19: Porovnání úkonů sledování podle stavu fáze realizace

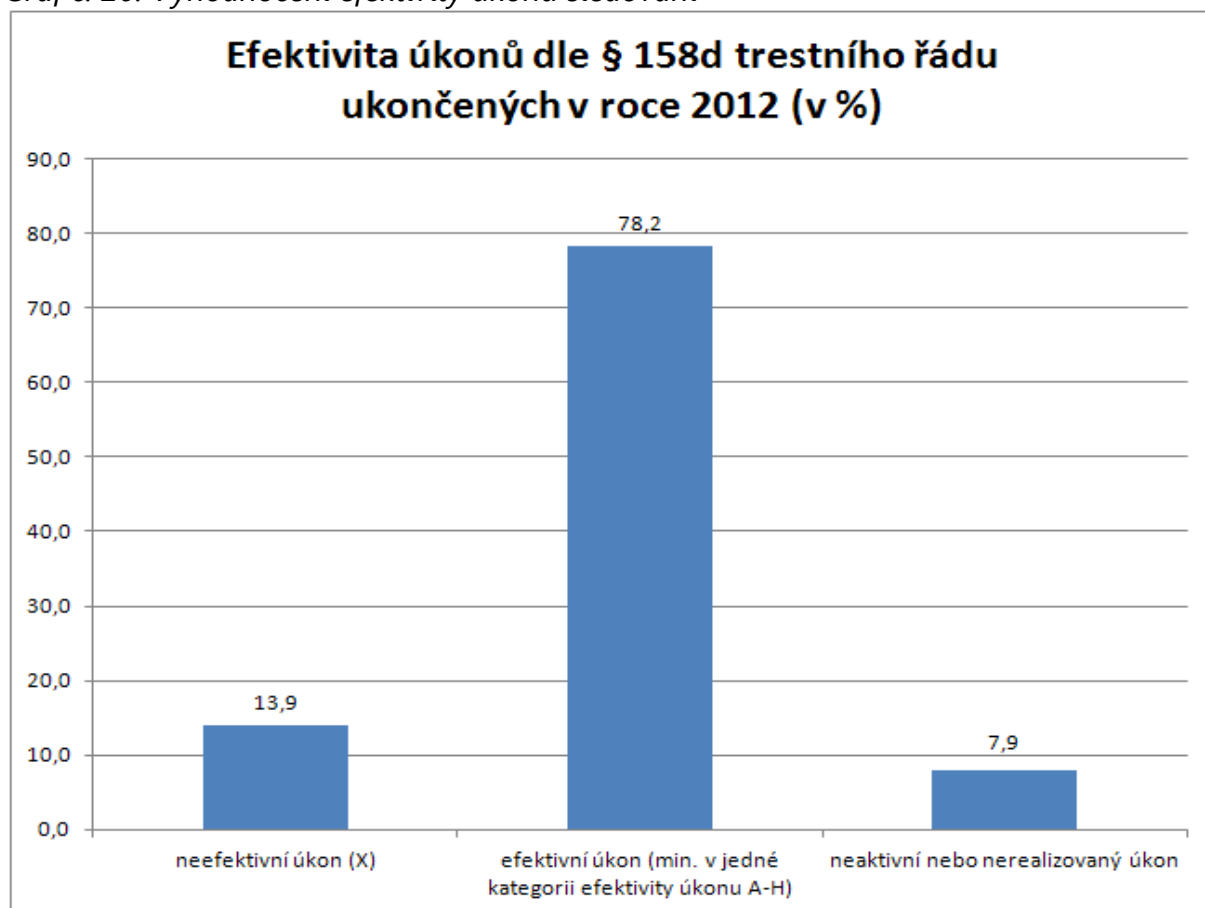
- A = aktivní (realizovaný) úkon – úkon byl aktivován (zahájen, nasazen) ze strany specializovaného pracoviště a byly jím zjištěny (zaznamenány) informace.
- N = neaktivní (realizovaný) úkon – úkon byl realizován (k realizaci úkonu byly nasazeny síly a prostředky specializovaného pracoviště), ale nebyly pořízeny žádné záznamy pro trestní řízení (např. mobilní telefon byl po celou dobu trvání odposlechu neaktivní, zájmová osoba se nezdržovala na území České republiky apod.).
- X = nerealizovaný úkon – specializované pracoviště požadavek k realizaci přijalo, nedošlo však k realizaci úkonu (k realizaci nebyly úkonu nasazeny žádné síly a prostředky specializovaného pracoviště).

Pouze u úkonů sledování, které byly realizovány a byly aktivní (tj. 199 úkonů sledování), se dále vyhodnocuje vlastní efektivita úkonu se zaměřením na zjištění, jaký měl úkon sledování přínos pro trestní řízení.

Tabulka č. 16: Přehled efektivity úkonů sledování

Efektivita úkonů sledování	§ 158d/2 TŘ	§ 158d/3 TŘ	Celkový součet
X	28	2	30
A	32		32
AB	3	5	8
ABCD	6		6
ABD	23	1	24
ABDEF	4		4
ABDH	1		1
ABE	1		1
ABH	8	1	9
B	67	10	77
BD	5		5
D	2		2
neaktivní nebo nerealizovaný úkon	16	1	17
Celkový součet	196	20	216

Graf č. 20: Vyhodnocení efektivity úkonů sledování

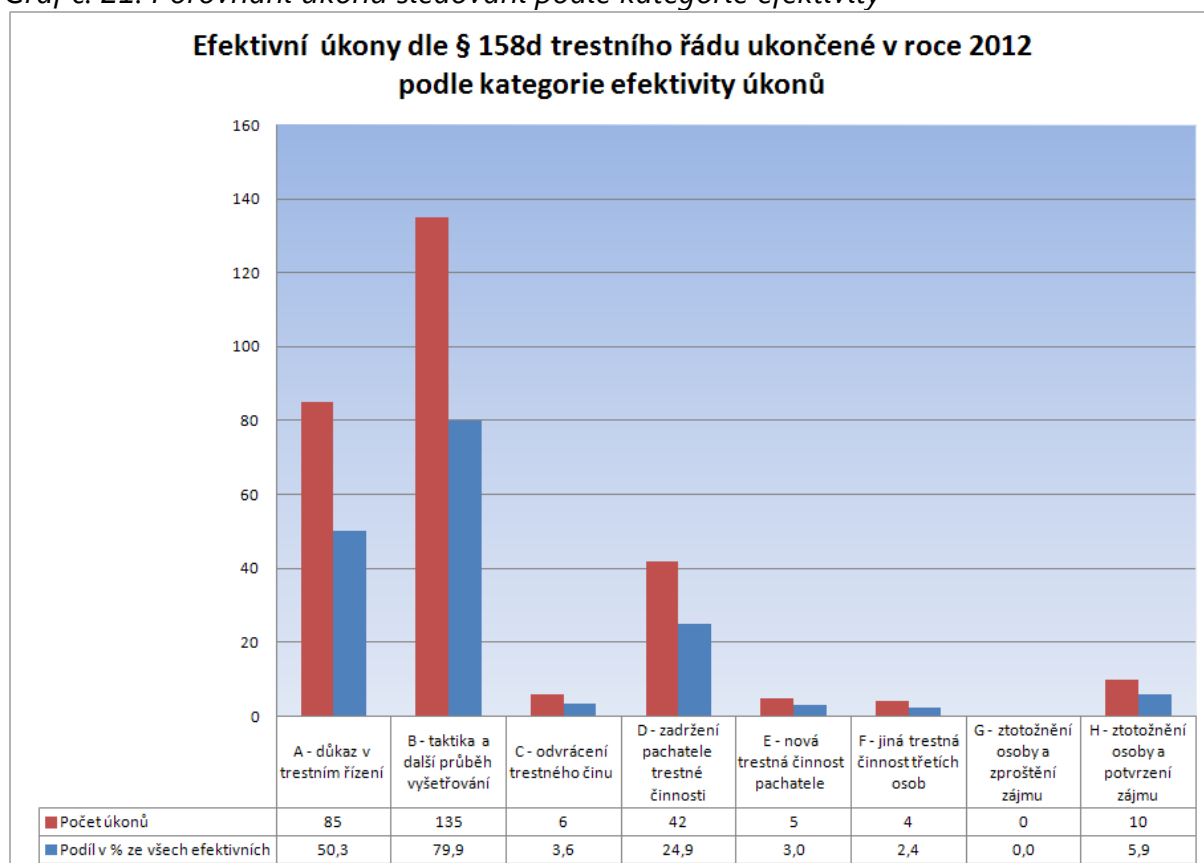

Legenda k vyhodnocení efektivity úkonu (kromě volby X lze ostatní volby A – H vzájemně libovolně kombinovat):

X = neefektivní úkon – úkonem zjištěné informace nebyly/nejsou/nebudou nijak využity tzn., nebyly zjištěny informace, které by byly nějakým způsobem využitelné,

- A = informace byly/jsou/budou využity jako důkaz v trestním řízení – získané informace sloužily/slouží/mohou sloužit jako důkaz v rámci prováděného trestního řízení,
- B = informace využity pro taktiku a další průběh vyšetřování – získané informace byly/jsou/mohou být důležité pro taktiku a další průběh vyšetřování v rámci prováděného trestního řízení,
- C = informace využity k odvrácení trestného činu – získané informace úspěšně napomohly/napomohou odvrátit spáchání (přípravy, pokusu, dokonání) trestného činu,
- D = informace využity k zadržení pachatele trestné činnosti – získané informace úspěšně vedly/vedou/budou vést k zadržení pachatele trestné činnosti,
- E = nová trestná činnost pachatele – úkonem byly získány informace o jiné trestné činnosti pachatele, která vůbec nebyla předmětem prováděného trestního řízení, bez provedení úkonu by se policejní orgán o této nové trestné činnosti pachateli zřejmě nedozvěděl,
- F = zjištěna jiná trestná činnost třetích osob – úkonem byla zjištěna jiná trestná činnost třetích osob, které vůbec nebyly předmětem prováděného trestního řízení, bez provedení úkonu by se policejní orgán o této trestné činnosti třetích osob zřejmě nedozvěděl,
- G = úkon vedl ke ztotožnění osoby a k zproštění zájmu (nezájem) – realizováním úkonu byla ustanovena osoba, vůči níž byl úkon nasazen a jejíž totožnost nebyla zadavateli při vyžadování úkonu prokazatelně známa (např. anonymní SIM karta), přičemž tím, že byla neznámá osoba ustanovena, došlo ke zproštění zájmu v rámci prováděného trestního řízení,
- H = úkon vedl ke ztotožnění osoby a k potvrzení zájmu (zájem) – realizováním úkonu byla ustanovena osoba, vůči níž byl úkon nasazen a jejíž totožnost nebyla zadavateli při vyžadování úkonu prokazatelně známa (např. anonymní SIM karta), přičemž tím, že byla neznámá osoba ustanovena, došlo k potvrzení zájmu v rámci prováděného trestního řízení.

Graf č. 21: Porovnání úkonů sledování podle kategorie efektivity

4.5 Trendy ve využívání úkonů sledování v rámci trestního řízení

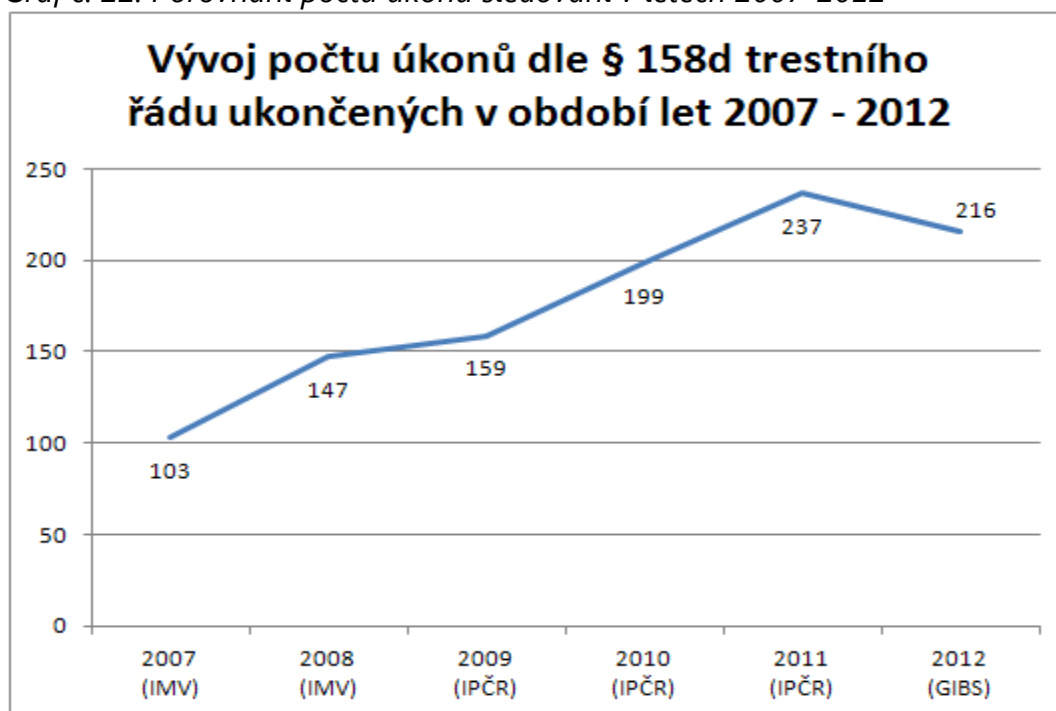
Z hlediska posouzení vývojových trendů ukončených úkonů sledování inspekcí, resp. Inspekcí Policie České republiky, dříve Inspekcí ministra vnitra, je třeba konstatovat, že inspekce nedisponuje vlastními relevantními údaji o počtech úkonů sledování Inspekce ministra vnitra do roku 2007, kdy Inspekce ministra vnitra a později Inspekce Policie České republiky začala využívat informační systém „MU II“ provozovaný PČR. Od roku 2012 si údaje zpracovává již sama inspekce na základě podkladů ze specializovaných pracovišť oprávněných subjektů.

Vývoj počtu ukončených úkonů sledování v rámci inspekce (resp. Inspekce ministra vnitra a Inspekce Policie České republiky) v letech 2007 – 2012 je znázorněn v následujících tabulkách a grafech.

Tabulka č. 17: Přehled úkonů sledování v letech 2007-2012

Rok	Počet úkonů sledování	Trend oproti předchozímu roku		
		nesledováno	nesledováno	nesledováno
2007 (působení IMV)	103	nesledováno	nesledováno	nesledováno
2008 (působení IMV)	147	nárůst	+ 44	+ 42,7 %
2009 (působení IPČR)	159	nárůst	+ 12	+ 8,2 %
2010 (působení IPČR)	199	nárůst	+ 40	+ 25,2 %
2011 (působení IPČR)	237	nárůst	+ 38	+ 19,1 %
2012 (působení GIBS)	216	pokles	- 21	- 8,9 %

Graf č. 22: Porovnání počtu úkonů sledování v letech 2007-2012

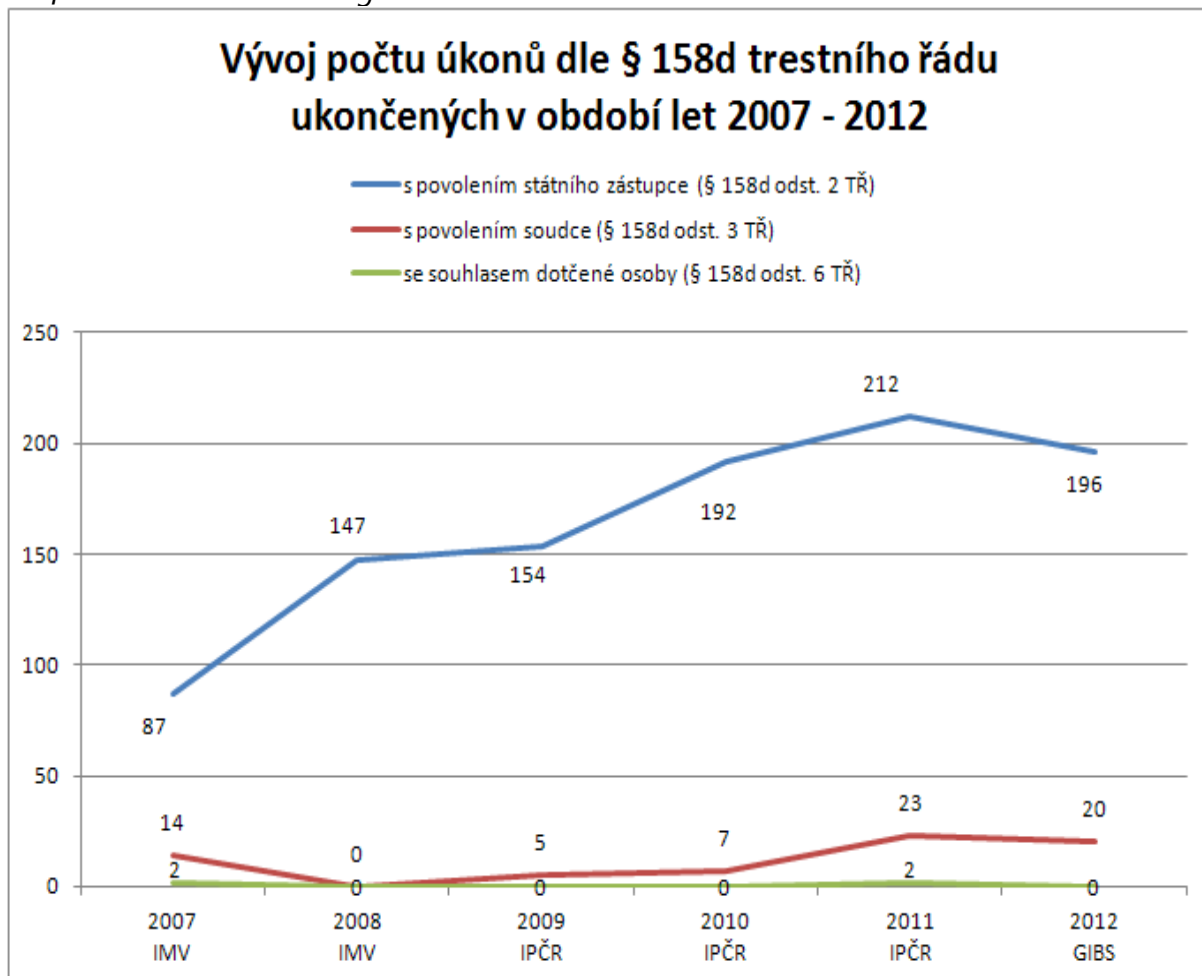

Od počátku vyhodnocovaného období (2007 – 2011) je zřejmý prudký nárůst počtu úkonů sledování. Nejprudší vzestup úkonů (o 42,7 %) byl u Inspekce ministra vnitra zaznamenán v roce 2008. V roce 2010 a 2011 počet úkonů sledování u Inspekce Policie České republiky také rostl (o 40, resp. 38 úkonů, tj. o 25,2 %, resp. 19,1 %). V roce 2012 byl zaznamenán oproti roku 2011 pokles počtu úkonů. Vzhledem ke změně rozsahu kompetencí je toto srovnání pouze informativní, neboť s účinností zákona o GIBS došlo k rozšíření působnosti inspekce i na další bezpečnostní sbory.

Tabulka č. 18: Přehled úkonů sledování v letech 2007-2012

Rok	Ukončeno úkonů sledování	dle § 158d odst. 2 TŘ	podíl v %	dle § 158d odst. 3 TŘ	podíl v %	dle § 158d odst. 6 TŘ	podíl v %	Celkový součet
2007 (působení IMV)		87	84,5	14	13,6	2	1,9	103
2008 (působení IMV)		147	100	0	0,0	0	0,0	147
2009 (působení I PČR)		154	96,9	5	3,1	0	0,0	159
2010 (působení I PČR)		192	96,5	7	3,5	0	0,0	199
2011 (působení I PČR)		212	89,5	23	9,7	2	0,8	237
2012 (působení GIBS)		196	90,7	20	9,3	0	0,0	216

Graf č. 23: Porovnání kategorií úkonů sledování v letech 2007-2012

Nejvíce úkonů sledování bylo vyžadováno inspekcí podle ustanovení § 158d odst. 2 trestního řádu na základě povolení státního zástupce, naopak nejméně úkonů sledování bylo vyžadováno inspekcí podle ustanovení § 158d odst. 6 trestního řádu na základě souhlasu dotčené osoby.

5 Závěr

Předkládaný materiál je historicky poprvé samostatně zpracován Generální inspekcí bezpečnostních sborů. Odráží první rok činnosti nově zřízeného bezpečnostního sboru se zaměřením na analýzu použití odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a použití sledování osob a věcí za období roku 2012, tak jak jí ukládá § 57 odst. 4 zákona o GIBS. Vlastní Analýza je členěna do 5 kapitol. Zásadní část Analýzy je tvořena komentovanými statistickými ukazateli, úvodem a závěrem.

Předkládaná Analýza se odkazuje, v případě vzniklých duplicit s analýzou zpracovanou PČR za rok 2012, které se týkají doslovných citací jednotlivých právních norem, citací interních předpisů a detailního popisu specifických procesů, které jsou výhradně v gesci PČR, na tuto policejní analýzu a opakovaně je neuvádí.

V Analýze je vymezeno právní prostředí a podána informace o základním právním rámci včetně výčtu interních aktů řízení platných v roce 2012, které regulují činnost inspekce v předmětné oblasti. V této části je rovněž popsána metodika zpracování analýzy včetně stručného popisu metodiky sběru dat se zaměřením na získávání jednotlivých sledovaných údajů. Významnou roli zde zaujímá i oblast správy a ochrany informací a osobních údajů. Zmiňuje základní vnitřní mechanismy inspekce, které jsou zaměřeny k maximální možné eliminaci rizik spojených s výkonem správy a ochrany informací a osobních údajů. Zároveň uvádí i prvky vnější kontroly, které jsou reprezentovány zejména dozorovou a dohledovou činností příslušných státních zástupců a soudců. Nezastupitelnou roli mají příslušné kontrolní orgány Poslanecké sněmovny. Vyjma dalších orgánů nelze v tomto procesu opomenout i roli kontroly veřejnosti.

Další část Analýzy postihuje oblast odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu. V oblasti využívání úkonů odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu podle § 88 trestního řádu za využití statistických ukazatelů je zřejmé, že inspekcí bylo v roce 2012 ukončeno celkem 242 úkonů odposlechu, které byly použity celkem v 61 trestních spisech, což v průměru představuje použití 4 úkonů odposlechu na jeden trestní spis. Celkem 232 úkonů bylo provedeno podle § 88 odst. 1 trestního řádu na základě příkazu soudce. 10 úkonů bylo provedeno se souhlasem dotčené osoby v souladu s ustanovením § 88 odst. 5 trestního řádu. Všechny tyto úkony byly pro inspekci technicky a personálně zajištěny PČR.

Z pohledu četnosti ukončených úkonů odposlechu za rok 2012 je zřejmé, že nejvíce, tedy 99 úkonů odposlechu, bylo provedeno v kategorii příslušník nebo zaměstnanec

PČR. Naopak nejméně úkonů, celkem 2, bylo v roce 2012 provedeno se zaměřením do cílové skupiny příslušník nebo zaměstnanec inspekce.

Úkony dle § 88 trestního řádu byly nejvíce využívány v souvislosti se šetřením v oblasti trestné činnosti v kategorii trestných činů proti veřejnému zájmu a činily 49,1 % z celkového počtu úkonů. V kategorii násilná trestná činnost činily 13,3 % z celkového počtu úkonů. V kategorii toxikománie se jednalo o 11,4 % z celkového počtu úkonů.

V oblasti efektivity úkonů odposlechu za rok 2012 uskutečněných podle § 88 trestního řádu bylo z celkového počtu 242 úkonů, 177 (tj. 73,1 %) úkonů efektivních, 53 úkonů (tj. 21,9 %) neefektivních a 12 (tj. 5 % úkonů) bylo neaktivních nebo nerealizovaných.

Při porovnání počtu ukončených úkonů odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu podle § 88 trestního řádu bylo za rok 2011 (v době působnosti Inspekce Policie České republiky) vykázáno 230 úkonů oproti roku 2012, kdy bylo vykázáno 242 ukončených úkonů. Meziročně tedy došlo k nárůstu o 12 (tj. o 5,2 %) ukončených úkonů odposlechu.

Další část Analýzy odráží oblast sledování osob a věcí. V oblasti využívání úkonů sledování osob a věcí podle § 158d trestního řádu za využití statistických ukazatelů je zřejmé, že inspekci bylo v roce 2012 ukončeno celkem 216 úkonů sledování, které byly použity celkem v 71 trestních spisech, což v průměru představuje použití 3 úkonů sledování na jeden trestní spis. Průměrný počet sledování na 1 fyzickou osobu činil 1,7 úkonu. Celkem 196 (tj. 90,7 % z celkového počtu) úkonů bylo provedeno podle § 158d odst. 2 trestního řádu na základě povolení státního zástupce. Se souhlasem dotčené osoby v souladu s ustanovením § 158d odst. 6 trestního řádu nebyl proveden žádný úkon. Celkem 20 (tj. 9,3 % z celkového počtu) úkonů sledování bylo provedeno podle § 158d odst. 3 trestního řádu na základě povolení soudce. Tyto úkony byly technicky a personálně zajištěny nejen vlastními prostředky inspekce, ale i a za součinnosti s dalšími oprávněnými subjekty.

Z pohledu četnosti ukončených úkonů sledování za rok 2012 je zřejmé, že nejvíce, tedy 101 úkonů sledování, bylo provedeno se zaměřením do cílové skupiny příslušník nebo zaměstnanec PČR. Naopak nejméně ukončených úkonů sledování, celkem 1, byl v roce 2012 proveden se zaměřením do cílové skupiny příslušník nebo zaměstnanec inspekce.

V oblasti efektivity úkonů sledování za rok uskutečněných podle § 158d trestního řádu bylo z celkového počtu 216 úkonů, 169 (tj. 78,2 %) úkonů efektivních, 30 úkonů (tj. 13,9 %) neefektivních a 17 (tj. 7,9 % úkonů) bylo neaktivních nebo nerealizovaných.

Úkony sledování dle § 158d trestního řádu byly nejvíce využívány v souvislosti se šetřením v oblasti trestné činnosti v kategorii trestných činů proti veřejnému zájmu a činily 50,1 % z celkového počtu úkonů. V kategorii násilná trestná činnost činily 12,9 % z celkového počtu úkonů a u kategorie obecně nebezpečná trestná činnost se jednalo o 9 % z celkového počtu úkonů.

Při porovnání počtu ukončených úkonů sledování osob a věcí podle § 158d trestního řádu bylo za rok 2011 (v době působnosti Inspekce Policie České republiky) vykázáno 237 úkonů oproti roku 2012, kdy bylo vykázáno 216 ukončených úkonů. Meziročně tedy došlo k poklesu o 21 (tj. o 9,3 %) ukončených úkonů sledování.

Pachatelé trestné činnosti spadající do věcné příslušnosti inspekce se dopouštějí kvalifikovaných kriminálních jednání často s prvkem vysoké organizovanosti. Dalším zásadním hlediskem je to, že pachatelé těchto jednání jsou zpravidla velice dobře obeznámeni s metodami a formami policejní práce. Tato skutečnost značně ztěžuje inspekci prošetřování těchto protiprávních jednání. Za účelem odhalování a dokumentování této trestné činnosti inspekce využívá všech zákonných prostředků, samozřejmě včetně odposlechů a záznamů telekomunikačního provozu a sledování osob a věcí. Dodržování zákonných limitů je garantováno jasným právním rámcem, vytýčeným zejména Ústavou ČR, Listinou základních práv a svobod, Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv, zákonem o GIBS, trestním zákoníkem a trestním řádem. Velice zásadní význam má v platné právní úpravě prvek veřejné kontroly, který je v našich podmínkách prováděn Poslaneckou sněmovnou, která k tomu účelu zřizuje zvláštní kontrolní orgán.

Stávající právní úprava v oblasti odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a sledování osob a věcí odpovídá evropskému standardu. Kombinace kontrolních mechanismů je dostatečnou zárukou dodržování zákonnosti v oblasti používání těchto úkonů.

Generální inspekce bezpečnostních sborů využívá úkony odposlechu a záznamu provozu telekomunikačních zařízení a sledování osob a věcí na základě zákonných zmocnění a v souladu s právními předpisy.

Úkony spočívající v odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a sledování osob a věcí byly v roce 2012 užívány v přiměřené míře, s dostatečnou efektivitou a s minimálním zásahem do lidských práv a důstojnosti osob.